

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 8 november 1946 kl. 7 fm.

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner

nr 350 angående godkännande av mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union träffad handelsöverenskommelse m. m. samt

nr 351 angående godkännande av mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union träffat kreditavtal.

Genom en den 11 oktober 1946 dagtecknad, till utrikesutskottet hänvisad proposition, nr 350, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollen över handels- och utrikesdepartementsärenden för den 5 oktober 1946 och över handelsärenden för den 11 oktober 1946 samt med överlämnande av den 7 oktober 1946 träffade överenskommelser mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union avseende varuutbyte och betalningar m. m. föreslagit riksdagen att dels godkänna ifrågavarande överenskommelser dels ock bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga vissa därav föranledda meddispositioner.

Genom en annan jämväl den 11 oktober 1946 dagtecknad och till utskottet hänvisad proposition, nr 351, har Kungl. Maj:t, under åberopande av vid propositionen fogade utdrag av statsrådsprotokollen över finans- och utrikesdepartementsärenden för den 5 oktober 1946 och över finansärenden för den 11 oktober 1946 samt med överlämnande av ett den 7 oktober 1946 mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union träffat kreditavtal, begärt riksdagens godkännande av ifrågavarande avtal.

Utskottet har till behandling i ett sammanhang upptagit bägge här ovan angivna propositioner.

Såsom av propositionerna framgår, utgöres det för riksdagen framlagda avtalskomplexet av

dels protokoll till överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 jämte till protokollet hörande två listor,

dels skriftväxling i anslutning till nämnda protokoll,

dels protokoll rörande transiteringsfrågor,

dels kreditavtal med därtill hörande lista,

dels protokoll till kreditavtalet,

dels tilläggsprotokoll till samma avtal med därtill anknuten detaljerad lista,

dels skriftväxling i anslutning till kreditavtalet,
dels slutligen protokoll angående reglering av ömsesidiga ekonomiska anspråk.

Texterna till överenskommelserna, ävensom till 1940 års överenskommelse rörande varuutbyte och betalningar jämte därtill hörande bilaga, återgivas i utlåtandet (s. 22 och följande), i den mån de icke ha förtrolig karaktär, vilket är fallet med protokollet rörande transiteringsfrågor, tilläggsprotokollet till kreditavtalet med därtill anknuten detaljerad lista samt protokollet angående reglering av ömsesidiga ekonomiska anspråk. De förtroliga texterna hava delgivits utskottet.

Medan avtalskomplexet i vissa delar, såsom i avseende å svensk kreditgivning till Sovjetunionen, innefattar helt nya överenskommelser, hänför det sig i avseende å varuutbytet mellan de bägge länderna och därmed sammanhängande frågor samt regleringen av ömsesidiga ekonomiska anspråk till tidigare träffade överenskommelser, vilka med vissa ändringar förlängas, åter försättas i tillämpning eller upphävas.

Regleringen av *varuutbytet* innebär sålunda, att gällande överenskommelse rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och Sovjetunionen av den 7 september 1940 genom ett i Moskva den 7 oktober 1946 undertecknat protokoll förlänges att gälla med vissa ändringar. I sak innebär denna reglering följande.

Varuutbytet mellan Sverige och Sovjetunionen skall äga rum inom ramen av kontingenter, vilka för varje tolv månadersperiod fastställas av parterna. Under löpande period kunna ändringar i kontingenterna företagas genom särskild överenskommelse mellan regeringarna.

De båda regeringarna förbinda sig att, var och en inom gränserna för sin kompetens, vidtaga alla de åtgärder, som äro nödvändiga för fullgörande av de sålunda fastställda leveranserna.

Allmänna leverans- och betalningsvillkor skola å båda sidor vara normala.

Summorna av vardera partens samtliga betalningar i enlighet med varuutbytesöverenskommelsen skola vara lika stora. I betalningssummorna skola inräknas betalningar mellan Sverige och Sovjetunionen förutom för de svenska respektive sovjetiska varorna i handelsutbytet även för bikostnader, som stå i samband med handelsutbytet, såsom tullar, järnvägsfrakter, försäkringar och provisioner. Med svenska respektive sovjetiska varor förstås härvid i regel sådana varor, som antingen tillverkats i vederbörande land eller där undergått väsentlig beredning eller förarbetning. Även andra varor — alltså varor som härröra från andra länder än Sverige respektive Sovjetunionen och icke där undergått beredning eller förarbetning — skola emellertid efter särskild uppgörelse mellan parternas ombud kunna ingå i varuutbytesleveranserna. I betalningssummorna skola vidare inräknas betalningar mellan de båda länderna för alla kostnader i förbindelse med transitering genom Sverige respektive Sovjetunionen, för befraktning av svenska och sovjetiska fartyg, för alla utgifter i de båda ländernas hamnar, för teknisk hjälp, montage-

kostnader, licenser o. d. ävensom för underhåll av Sovjetunionens diplomatiska och kommersiella representation i Sverige.

Varuutbytet skall likvideras i svenska kronor, i vilken valuta priser skola fastställas och alla i överenskommelsen förutsedda betalningar erläggas. Alla betalningar i enlighet med överenskommelsen skola regleras genom clearingförfarande och erläggas i Sverige genom clearingnämnden respektive i Sovjetunionen genom Sovjetunionens statsbank. På svenska regeringens begäran skall clearingnämndens funktioner i detta avseende emellertid kunna övertagas av Sveriges riksbank.

Clearingprincipen, som ligger till grund för betalningarna av varuutbytet, modifieras emellertid i ett väsentligt hänseende genom en bestämmelse, enligt vilken de båda parterna vid varje tidpunkt kunna begära överföring i fri valuta av eventuellt uppkommande clearingsaldon, i den mån dessa överstiga 500 000 kronor.

Av de båda regeringarna utsedda, särskilda ombud skola övervaka och kontrollera genomförandet av överenskommelsen och för sådant ändamål sammanträda var tredje månad. Därest de ömsesidiga beställningarna och varuutbytet under loppet av en tremånadersperiod skulle utveckla sig så, att anledning föreligger att räkna med att i kontingentlistorna förutsedda leveranser icke komma att fullgöras under löpande tolv månadersperiod eller om betalningsbalansen under en tremånadersperiod skulle uppvisa betydande rubbningar, skola ombuden förelägga de båda regeringarna förslag i syfte att avlägsna dylika missförhållanden. Om missförhållandena i avseende å leveranser och betalningar icke inom kort tid skulle avlägsnas, äger vederbörande regering rätt att intill dess så skett inställa varuleveranserna till det andra landet.

I avseende å skiljedom stipuleras, att när i samband med transaktioner och affärer, som förutses i överenskommelsen, föreskrivits, att eventuellt uppkommande tvister skola avgöras genom skiljedom, skiljenämnden skall bestå av en huvudledamot, som är skiljenämndens ordförande, och två skiljemän, av vilka vardera parten utser en. Skiljenämndens ordförande skall utses av de båda skiljemännen eller, därest parterna icke enas om valet, genom lottdragning mellan sådana opartiska ordförande, som äro medborgare i tredje land och som äro upptagna på en för varje avtalsår av vederbörande svenska och sovjetiska myndigheter uppgjord särskild ordförandelista. Skiljenämndens säte skall i regel vara Stockholm, om käranden är svensk person, firma eller organisation, respektive Moskva, om käranden är en sovjetisk organisation.

Överenskommelsen skall, med de ändringar, som tillkommit genom protokollet, förbliva i kraft under en period av fem år, räknat från dagen för protokollets ikraftträdande, och därefter förlängas att gälla varje gång för en period av ett år, för så vitt överenskommelsen icke av endera parten uppsagts sex månader före utgången av löpande period. Protokollet skall träda i kraft efter utväxling av noter mellan de i överenskommelsen förutsedda sär-

skilda ombuden, varigenom underrättelse sker om att protokollet godkänts av vederbörande myndigheter å ömse sidor.

För den första perioden, vilken av praktiska skäl skall räknas från dagen för protokollets ikraftträdande till utgången av år 1947, hava fastställts kontingenter, vilka angivas i de vid protokollet fogade listorna 1 och 2. Under denna första varuutbytesperiod förutses leveranserna skola i vardera riktningen uppgå till ett värde av omkring 100 miljoner kronor.

Listan över sovjetiska leveranser till Sverige omfattar dels kvantitativt fastställda kontingenter avseende olika specificerade varuslag — det sammanlagda värdet av dessa kontingenter har efter gällande världsmarknadspriser beräknats till omkring 80 miljoner kronor — dels därutöver en diversekontingent avsedd att inrymma leveranser till ett värde av omkring 20 miljoner kronor. Bland de i listan specificerade varorna må nämnas krommalm, manganmalm, järnsprot, tackjärn, valsat handelsjärn, bly, nickel, silver, platina, apatitkoncentrat, kalisalt, koksalt, gläubersalt, asbest, antracit för elektrod-tillverkning, gipssten, mineraloljor, smörjoljor, asfalt, ekträ, bomull, lin samt får- och getskinn. I samband med förhandlingarna har från rysk sida därutöver utlovats leverans även av vissa andra ur försörjningssynpunkt värdefulla varor, såsom zinkvitt, litopon, tenn och hampa, ehuru dessa med hänsyn till de relativt små kvantiteter, som kunnat ställas i utsikt, icke särskilt angivits i listan utan avses skola jämte andra varor avräknas å diversekontingenten.

Listan över svenska leveranser till Sovjetunionen under den första varuutbytesperioden omfattar till kvantitet eller belopp angivna kontingenter avseende industrivaror, lantbruksprodukter och fisk. Det sammanlagda värdet av dessa specificerade kontingenter har i samband med förhandlingarna uppskattats till omkring 80 miljoner kronor. Å denna till varuutbytesavtalet hörande svenska exportlista ha bland industrivaror i huvudsak upptagits sådana, som ej äro av utpräglad kapitalvarunatur, medan däremot industriprodukter av nämnda art hänförts till kreditavtalets leveranslista. På den till varuutbytesavtalet hörande exportlistan ha sålunda upptagits sådana artiklar som borrhör, ångpannetuber, ihåligt borrhörstål, kvalitetsstål av olika slag, kullager och kullagerstål, instrument, olika slags reservdelar samt garvextrakter och andra kemikalier. Det sammanlagda värdet av industriprodukterna har uppskattats till ca 40 å 45 miljoner kronor. Listan upptager vidare fisk och sill till ett värde av 20 miljoner kronor — denna kontingent innefattar bl. a. 5 000 ton salt sill i tunnor — samt vidare arbetshästar och nötkreatur för avelsändamål till ett värde av 12 respektive 5 miljoner kronor. Slutligen innefattar listan en diversekontingent på 20 miljoner kronor.

I avseende å varuutbytet under följande perioder, alltså efter den 1 januari 1948, ha de båda parterna i samband med förhandlingarna enats om att de i fortsättningen skola eftersträva en utvidgning av det ömsesidiga varuutbytet i jämförelse med det omfång, som fastställts för den första varuutbytesperioden. Denna överenskommelse har bekräftats i en särskild skriftväxling.

I avseende å *sjöfartsfrågor* konstateras i protokollet, att vederbörande svenska och sovjetiska myndigheter, i syfte att underlätta varutransporterna mellan Sverige och Sovjetunionen och säkerställa ett skäligt deltagande av vardera partens tonnage i dessa transporter, komma att lämna erforderliga tillstånd till liksom i övrigt befrämja svensk och sovjetisk linjetrafik och trampfart mellan svenska och sovjetiska hamnar. Svenska regeringen utfäster sig att såvitt möjligt underlätta för den sovjetiska handelsrepresentationen i Sverige ävensom för sovjetiska ekonomiska organisationer att befrakta svenska fartyg och, där tillstånd till dylik befraktning enligt i Sverige gällande bestämmelser erfordras, i välvilligaste anda pröva ansökningar om dylikt tillstånd. Denna principreglering av svensk-sovjetiska sjöfartsfrågor avses skola kunna kompletteras genom konkreta uppgörelser mellan svenska rederiföretag och vederbörande sovjetiska sjöfartsorganisation.

Jämlikt protokollet rörande *transiteringsfrågor* tillförsäkra Sverige och Sovjetunionen varandra rätt till obehindrad transitering av sina varor över den andra partens territorium till och från tredje land i riktning över vissa i protokollet uppräknade svenska respektive sovjetiska gränspunkter. I förteckningen över sådana transiteringspunkter skola i mån av behov och efter överenskommelse mellan de båda regeringarna kunna införas ändringar och tillägg. Protokollet, som ersätter den sedan 1940 gällande svensk-sovjetiska överenskommelsen i ämnet, träder i kraft samtidigt med och förblir gällande under samma tid som protokollet till varuutbytesöverenskommelsen.

Kreditavtalet åsyftar att åvägabringa en ytterligare utvidgning av det varuutbyte mellan Sverige och Sovjetunionen, som förutses i varuutbytesöverenskommelsen.

Jämlikt avtalet beviljar svenska regeringen Sovjetunionens regering en kredit till ett belopp av en miljard (1 000 000 000) kronor att utnyttjas i överensstämmelse med en vid avtalet fogad lista för betalning av utrustning och andra varor, som komma att inköpas i Sverige av den sovjetiska handelsrepresentationen i Sverige respektive av sovjetiska ekonomiska organisationer, ävensom för betalningar i Sverige, som stå i samband med levererande av nämnda utrustning och varor, med montage av utrustningen samt med lämnande av teknisk hjälp. I listan skola efter överenskommelse mellan parterna ändringar kunna vidtagas.

Det beviljade kreditbeloppet skall för nyss nämnda ändamål kunna utnyttjas under loppet av fem år, räknat från och med dagen för avtalets ikraftträdande, med i möjligaste mån lika belopp, d. v. s. 200 miljoner kronor, årligen. I en anmärkning till den vid avtalet fogade listan över kreditleveranser konstateras emellertid, att utan hinder av denna tidsbegränsning vissa angivna leveranser skola kunna verkställas under det sjätte året av kreditavtalets giltighet och betalas ur krediten.

Under en ettårsperiod icke utnyttjat, kvarstående kreditbelopp skall kunna utnyttjas under följande ettårsperioder, dock må krediten icke under någon ettårsperiod utnyttjas med ett belopp överstigande 300 miljoner kronor.

Svenska regeringen förpliktar sig att, inom ramen för sin kompetens, vid-

taga alla åtgärder, som äro erforderliga för genomförandet av de i avtalet förutsatta leveranserna. De särskilda ombud för vardera parten, som utsetts jämlikt varuutbytes- och betalningsöverenskommelsen, skola vid sina sammanträden pröva resultaten och utvecklingen i avseende å genomförandet av kreditavtalet, under beaktande av det ömsesidiga varuutbytets gestaltning, samt utarbета erforderliga rekommendationer.

Den sovjetiska handelsrepresentationen i Sverige respektive vederbörande sovjetiska ekonomiska organisationer äga att vid placering av beställningar och inköp enligt kreditavtalet fritt utvälja leverantörer. Allmänna leverans- och betalningsvillkor skola vara normala.

Kreditens skall tillhandahållas sålunda, att Sveriges riksbank öppnar ett räntefritt konto för den sovjetiska handelsrepresentationen i Sverige, från vilket konto handelsrepresentationen skall kunna beordra utbetalningar genom skriftliga betalningsorder. Sådana betalningsorder skola utföras, så snart det konstaterats, att de avse betalningar i enlighet med kreditavtalet. Vid utgången av varje kalenderkvartal utestående debetsaldo på nyssnämnda konto skall nedbringas därigenom, att handelsrepresentationen till Sveriges riksbank överlämnar en skuldförbindelse, lydande å ett belopp motsvarande debetsaldot avrundat nedåt till en multipel av 100 000 kronor. Sveriges riksbank gottskriver efter mottagandet av en dylik skuldförbindelse nämnda konto med motsvarande belopp. Skuldförbindelserna skola utgivas av handelsrepresentationen i enlighet med särskilda bestämmelser i kreditavtalet och vara avfattade i överensstämmelse med vid avtalet fogat formulär. De skola sålunda lyda å svenska kronor och förfalla till betalning femton år efter dagen för deras utställande. På varje skuldförbindelse skall betalas tre procent årlig ränta att erläggas halvårsvis. Ränta skall dock icke utgå under en period av tre år räknat från dagen för skuldförbindelsens utställande. Den räntefria perioden ävensom det förhållandet, att belopp, som dragas å ovannämnda räntefria konto, i medeltal utestå halvannan månad, innan de täckas med en skuldförbindelse, medföra tillsammans, att den effektiva räntan å utnyttjade kreditbelopp kommer att uppgå till omkring $2\frac{3}{8}$ procent.

De belopp, som erfordras för inlösen av skuldförbindelserna och erläggande av ränta för desamma, skola av handelsrepresentationen betalas till Sveriges riksbank på förfallodagen antingen i svenska kronor, som förvärvats genom försäljning i Sverige av varor, eller i guld eller i fritt konvertibla utländska betalningsmedel. Omräkningen till svenska kronor av guld och utländska betalningsmedel skall ske enligt mest fördelaktiga kurs, dock icke lägre än Sveriges riksbanks officiella köpkurs. Skuldförbindelserna skola även kunna inlösas före förfallodagen.

Svenska regeringen förbinder sig, att om så erfordras på grund av i Sverige gällande lagar eller förordningar, utan dröjsmål giva tillstånd till införsel till Sverige av sådana sovjetiska varor, av vilka Sverige har behov och vilka Sverige importerar, till belopp icke understigande vad som erfordras för återbetalning av krediten samt för erläggande av ränta å densamma. Avtalet

skall ratificeras och träda i kraft den dag ratifikationshandlingarna utväxlas, vilket skall äga rum i Stockholm så snart ske kan.

I en som bilaga till kreditavtalet fogad lista ha angivits de svenska leveranser till Sovjetunionen och de andra poster, som skola betalas med utnyttjande av krediten. Listan omfattar tjugo positioner, av vilka sexton angiva de olika slag av varor, som skola levereras, och de övriga sådana betalningar, som därutöver skola ske med utnyttjande av krediten. De tre första positionerna omfatta utrustning för elektrifieringsändamål, nämligen dels kompletta vattenturbiner med generatorer och elektrisk utrustning ävensom separata generatorer, dels kompletta ångkraftstationer, dels diverse elektrisk utrustning. Positionerna 4—9 avse maskinell utrustning för olika industrier, nämligen för mekanisering av malmutvinning och anrikning av malm, för geologiska undersökningar, för mekanisering av torvupptagning, för mekanisering av skogsbruk, för husbyggnad och tillverkning av byggnadsmaterial respektive för kemisk industri. De följande varupositionerna omfatta ånglokomotiv, trålfiskefartyg, lastmotorskonare av trä, laboratorieutrustning, svetsmaskiner, matarpumpar respektive högtrycksarmatur. Leveranserna under varje rubrik äro i listan angivna antingen till kvantitet eller till värde. Det sammanlagda värdet av de i listan upptagna varorna har uppskattats till approximativt 870 miljoner kronor, i vilket belopp emellertid inräknats även vissa varuposter, i avseende å vilka särskild reservation gjorts för leveransmöjligheterna, vilka te sig ovissa. Positionerna 17—19 avse i tur och ordning betalningar för sovjetiska beställningar, som placerats i Sverige före den 1 juni 1946, i den mån de icke höra under varuutbytesavtalet (leveranser av kreditvaror enligt senare beställningar skola avräknas å respektive kontingenter i kreditlistan), vidare inlösen av återstående kapitalskuld enligt 1940 års kreditavtal samt betalning för vissa svenska ekonomiska anspråk mot Sovjetunionen. — De före den 1 juni 1946 i Sverige placerade sovjetiska beställningarna av hithörande slag uppskattas till ett värde av omkring 16 miljoner kronor. Å 1940 års kredit återstå för närvarande icke inlösta skuldförbindelser till ett sammanlagt belopp av omkring 18 miljoner kronor. Ersättningen för olika ekonomiska anspråk som, på sätt nedan skall närmare belysas, reglerats i samband med avtalsuppgörelsen, uppgår till inemot 19 miljoner kronor. Under position 20 i listan, som har karaktären av en diversekontingent, avses skola innefattas dels sådana övriga varuleveranser, varom uppgörelser tilläggsvis komma att träffas mellan de enligt varuutbytesöverenskommelsen utsedda ombuden, dels diverse andra betalningar såsom frakt och försäkring i samband med kreditleveranser, montage av utrustning och teknisk hjälp. Summan av de i listan angivna varuleveranserna och övriga posterna angives till 1 000 miljoner kronor. Det sammanlagda värdet av de leveranser, vilka skola kunna verkställas under det sjätte året av kreditavtalets giltighetstid, har uppskattats till 105 miljoner kronor.

Kreditleveranserna ha till sin sammansättning närmare specificerats i en kompletterande lista, vilken såsom bilaga är fogad till tilläggsprotokollet till kreditavtalet.

Genom ett annat protokoll till kreditavtalet har Sovjetunionen, såsom framgår av ovanstående, medgivits rätt att utnyttja den nya krediten för betalning av återstående belopp av den kredit, som Sverige beviljat Sovjetunionen jämlikt kreditavtalet av den 7 september 1940. Detta skall ske, på sätt i protokollet närmare föreskrives, genom att den sovjetiska handelsrepresentationen till Sveriges riksbank överlämnar en skuldförbindelse, utställd i enlighet med det nya kreditavtalet och lydande å ett belopp, motsvarande summan av å dagen för protokollets ikraftträdande icke inlösta skuldförbindelser enligt det gamla kreditavtalet. Samtidigt skall handelsrepresentationen till riksbanken betala upplupen ränta på samma skuldförbindelser. 1940 års kreditavtal ävensom därtill hörande bestämmelser skola upphöra att gälla från dagen för protokollets ikraftträdande. Protokollet träder i kraft samtidigt med det nya kreditavtalet.

I en till kreditavtalet ansluten skriftväxling bekräfta båda parter en mellan dem uppnådd överenskommelse, enligt vilken svenska regeringen, inom ramen för sin kompetens, skall vidtaga erforderliga åtgärder för att *priserna* på utrustning och andra varor, som från rysk sida inköpas i Sverige, icke skola överstiga de priser, till vilka vid tiden för respektive kontrakts avslutande liknande utrustning och varor inköpas av importörer i andra länder för export från Sverige.

Genom protokollet angående *reglering av ömsesidiga ekonomiska anspråk* har uppgörelse träffats i avseende å dels vissa fordringsanspråk, som uppstått i samband med Litauens, Lettlands och Estlands anslutning till Sovjetunionen och som i maj 1941 reglerats genom svensk-sovjetiska överenskommelser — vilkas tillämpning emellertid av den ryska parten efter krigsutbrottet tills vidare suspenderats — dels sådana anspråk, som uppkommit i samband med det senaste kriget. Sovjetunionens regering skall såsom full och slutgiltig ersättning för Sveriges i överenskommelsen av den 30 maj 1941 förutsedda fordringsanspråk avseende Balticum utbetala ett belopp av 8 566 250 kronor. Beloppet motsvarar hälften av den ännu icke erlagda delen av det i nämnda överenskommelse fastställda ersättningsbeloppet. Den i överenskommelsen förutsedda clearingen för reglering av vissa varu- och andra fordringar skall sättas i funktion. Vidare skall den ryska organisationen V/O Masjinoimport utbetala ett belopp av 7 250 000 kronor såsom full och slutgiltig ersättning för de anspråk, som grunda sig på överenskommelsen av den 30 maj 1941 mellan nämnda organisation å ena sidan och Svenska entreprenadaktiebolaget samt aktiebolaget Electro-Invest å den andra angående fullföljandet av kontrakten rörande byggandet av Kegums hydroelektriska station vid Riga. Beloppet motsvarar hälften av det ersättningsbelopp, som jämlikt nämnda överenskommelse skulle tillkomma den svenska parten. Till ersättning för sådana svenska varor, som under kriget förkommit under transitering genom Sovjetunionen, skall slutligen till Sverige utbetalas ett i betraktande av vissa sovjetiska motfordringar till 2 900 000 kronor fastställt belopp.

För gäldande av ifrågavarande ersättning, sammanlagt 18 716 250 kronor,

äger Sovjetunionen, på sätt i det föregående nämnts, utnyttja den enligt kreditavtalet beviljade svenska krediten. Protokollet träder i kraft samtidigt med kreditavtalet.

Då det ansetts skäligt att kompensera de enskilda svenska intressenterna för de förluster, som annars för deras del skulle uppstå genom att ersättningarna enligt 1941 års överenskommelser genom den nu träffade uppgörelsen reducerats på sätt som skett, har Kungl. Maj:t framlagt förslag beträffande utfyllande av den uppkomna bristen. Sålunda har föreslagits, att för täckande av den brist, som uppstår i avseende å överenskommelsen angående fordringsanspråken rörande Balticum, skola få disponeras dels den statens krigsförsäkringsnämnd tillkommande ersättningen för de förkomna transitvarorna, 2 900 000 kronor, dels därutöver ett belopp av 5 550 000 kronor, som likaledes skall tillskjutas ur krigsförsäkringsnämnden tillkommande medel.

Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit, att exportkreditnämnden, som utfärdat exportkreditgaranti gentemot Svenska entreprenadaktiebolaget och Aktiebolaget Electro-Invest för Kegumskontrakten, av det belopp, som enligt den nu träffade uppgörelsen kommer att från rysk sida erläggas för nämnda kontrakt, med därav betingad avskrivning av nämndens fordringar, skall avstå så stort belopp till garantitagarna, som motsvarar vad som skulle tillkomma dem, därest full ersättning erlagts av ryska vederbörande. Sistnämnda belopp kommer att uppgå till mellan 6 och 6,7 miljoner kronor.

Bemyndigande begäres för Kungl. Maj:t att meddela de beslut respektive vidtaga de medeldispositioner, som föranledas av vad sålunda föreslagits.

Utskottet har verkställt en ingående prövning av det föreliggande avtalskomplexet. För att skapa sig en såvitt möjligt fullständig bild av de förhandlingar, som lett till överenskommelsernas avslutande, och om de utredningar, som å svensk sida i samband därmed verkställts, liksom om överenskommelsernas innebörd och om de verkningar, de kunna förutses få såväl på det handelspolitiska förhållandet till Sovjetunionen och andra länder som på den ekonomiska utvecklingen i Sverige, har utskottet därvid berett sig tillfälle taga del av föredragningar från sådana myndigheter, organisationer och av överenskommelserna berörda enskilda företag och personer, vilka syntts vara i tillfälle bäst klarlägga hithörande förhållanden.

Utskottet.

Utskottet har sålunda tagit del av redogörelser av de ombud och sakkunniga, som deltagit i förhandlingarna med ryska vederbörande om ifrågakvarande överenskommelser ävensom om det sedermera med Sovjetunionen träffade avtalet angående återupptagande av civil flygtrafik samt jämväl tagit kännedom om för de enskilda intressenas räkning av Sveriges allmänna exportförening och AB Aerotransport förda förhandlingar.

Handelsministern har lämnat utskottet upplysningar i samband med överenskommelserna. Genom finansdepartementets försorg har utskottet erhållit närmare uppgifter om den svenska kreditgivningen till utlandet. Representeranter för statens industrikommission och jernkontoret ha biträtt utskottet

med redogörelser för de verkningar, som ett genomförande av överenskommelserna kan beräknas få i avseende å materialåtgång och inhemsk försörjning särskilt i fråga om järn och stål.

Utskottet har vidare hört representanter för Sveriges industriförbund och Sveriges allmänna exportförening. Företrädare för statens trafikkommission och Sveriges redareförening ha lämnat upplysningar angående innebörden och verkningarna av den träffade uppgörelsen i vad avser svensk sjöfart. Representanter för vissa av överenskommelserna berörda svenska industriföretag, nämligen Allmänna svenska elektriska ab, Nydqvist & Holm ab, AB Svenska järnvägsverkstäderna, AB Svenska kullagerfabriken och olika i den s. k. Johnson-koncernen ingående företag, ha delgivit utskottet sina synpunkter på de träffade överenskommelserna, i vad de beröra respektive firmor.

Utskottet har därjämte på framställning berett representanter för utlands-svenskarnas förening och för tidigare i de baltiska staterna bosatta svenskar företrädare inför utskottet, varvid i överlämnad skrivelse anhållits, att utrikesutskottet måtte för riksdagen framlägga förslag om att medel ställas till förfogande för utbetalning av full ersättning i enlighet med de av nämnden för reglering av baltiska ersättningsanspråk fastställda värdena till alla svenskar, vilka hade sin bostad och utkomst i Balticum och därför förlorade sina existensmöjligheter genom nationaliseringen.

Till utskottet har Sveriges redareförening ingivit en skrivelse berörande i överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar ingående bestämmelser om skiljedomsförfarandet.

Sveriges industriförbund jämte Sveriges allmänna exportförening hava till utskottet ställt följande skrivelse, som härmed i sin helhet återgives.

Genom propositionen nr 350 den 11 oktober 1946 har Kungl. Maj:t begärt riksdagens godkännande av en mellan Sverige och De Socialistiska Rådrepublikernas Union träffad handelsöverenskommelse m. m. Genom en samma dag avlåten proposition, nr 351, har Kungl. Maj:t vidare anhållit om riksdagens godkännande av ett mellan nämnda makter ingånget kreditavtal. Sveriges industriförbund och Sveriges allmänna exportförening hemställa härmed att till utrikesutskottets kännedom få bringa följande synpunkter på ifrågavarande avtalskomplex.

Den svenska industrien har städse hyst stort intresse för den ryska marknaden. Detta intresse tog sig konkreta uttryck även kort tid efter de omvälvningar, som ägde rum i Ryssland under och efter det första världskriget. Sålunda träffades av Sveriges allmänna exportförening år 1920 med centralorganet för de ryska kooperativa föreningarna, Centrosojus, en handelsupp-görelse, det s. k. Krassinavtalet, vilket torde kunna betecknas såsom Sovjetunionens första »handelsavtal» med utlandet. Att man även på sovjetrysk sida uppskattade den inställning, som näringslivet i vårt land därmed intog, framgår av ett uttalande på sin tid i det sovjetryska handelskommissariatets officiella tidskrift, vari det heter, att »Sverige kom att intaga den första platsen i Sovjetrepublikernas handelsutbyte med utlandet och utgjorde det lufthål, genom vilket de kunde upprätthålla ekonomiska förbindelser med yttrevärlden». I mars 1924 erkände Sverige Sovjetunionen de jure, och detta steg följdes inom kort av ett officiellt handelsavtal mellan svenska och sov-

jetiska regeringarna. Fram till och med år 1932 utvecklade sig det svensk-sovjetiska varuutbytet i gynnsam riktning. Under de åtta åren 1925—1932 köpte sålunda Sovjetunionen i Sverige varor för nära 250 miljoner kronor, medan den svenska importen från Sovjetryssland samtidigt belöpte sig till drygt 100 miljoner kronor. Ehuru ett exportöverskott sålunda förelåg, gjorde sig dock efter hand en tendens till utjämning av handelsbalansen gällande. I den svenska exporten dominerade verkstadsprodukterna. I genomsnitt cirka 8 % av den svenska verkstadsindustriens totala utförsel gick sålunda under perioden i fråga till Sovjetunionen. År 1933 fick emellertid den svenska utförseln till Sovjetunionen vidkännas en kraftig beskärning, nämligen från 35 miljoner kronor året före till 13 miljoner kronor. Ett från svensk sida år 1933 föreslaget kreditavtal med Sovjetunionen blev icke förverkligat. Under perioden 1933—1939 kom värdet av den svenska utförseln till Sovjetunionen att stanna vid ett så lågt årsgenomsnitt som 13 miljoner kronor. Den genomsnittliga importen från detta land uppgick under samma tid till cirka 19 miljoner kronor per år. Exportminskningen kom framför allt att drabba maskinindustrien — av den totala svenska exporten av verkstadsprodukter belöpte under denna tid endast 2 å 4 % på Sovjetunionen — medan utförseln av järn, stål samt kullager bättre kunde hävda sig och i vissa fall till och med visa en ökning. Anmärkas må emellertid, att minskningen i handelsutbytet med Sovjetunionen icke drabbade Sverige enbart utan framstod som ett led i en allmän begränsning av i första hand importen, som Sovjetunionen företog i början av 1930-talet.

Den avspärrning från viktiga marknader västerut, som blev en följd av krigshändelserna i april 1940, ökade Sovjetunionens potentiella betydelse både som avnämare av svenska produkter och som leverantör till vårt land. Även på sovjetiskt håll förefanns intresse för utvidgade handelsförbindelser med Sverige. De handels- och kreditavtal, som från dessa utgångspunkter ingingos mellan Sverige och Unionen, svarade därför mot ömsesidiga önskemål och intressen och hälsades av den svenska industrien med tillfredsställelse.

Industriförbundet och exportföreningen anse fortfarande, att det ur allmänna svenska synpunkter är önskvärt, att en betydande utvidgning kommer till stånd av Sveriges ekonomiska förbindelser med Sovjetunionen.

Det avtalskomplex, som nu underställts riksdagens prövning, åsyftar en sådan utveckling av handeln mellan de båda länderna, att Sovjetunionen rycker upp i främsta ledet bland de svenska exportländerna. Det är uppenbart, att genomförandet av avtal av denna räckvidd får en genomgripande betydelse för hela det svenska näringslivet. Återverkningarna bliva dels av direkt, dels av indirekt natur. De direkta verkningarna bliva särskilt framträdande inom verkstadsindustrien. Med utgångspunkt från exportsiffrorna för första halvåret 1946 kan beräknas, att utförseln av verkstadsprodukter till Sovjetunionen enligt kreditöverenskommelsen kan under avtalsperioden komma att omfatta 25 å 30 % av det totala *exportvärdet* inom denna industri. För lokomotivgruppens vidkommande skulle leveranserna till Sovjetunionen intaga en ännu mera dominerande plats och motsvara cirka 50 % av tillverkarnas totala *kapacitet* inom detta område. Det är ett välbekant faktum, att de grenar av vår industri, som sålunda i första hand skulle tillgodose de sovjetiska önskemålen, redan nu äro hårt belastade. I många fall ha de berörda företagen order inneliggande, som motsvara två eller flera års produktion. Därtill kommer, att företagen i stor utsträckning måste räkna med successivt inkommande beställningar från gamla kunder inom och utom landet. Möjligheterna för företagen inom verkstadsindustrien att genom ökad produktion bereda utrymme för sovjetryska order utan att eftersätta andra in- och utländska avnämares berättigade intressen begränsas i dagens läge av knapp-

het såväl på vissa viktiga råvaror jämte halvfabrikat och färdiga tillbehör som på arbetskraft.

Situationen karakteriseras sålunda av att arbetskraft och andra produktionsmedel nu äro mera fullständigt utnyttjade än vid kanske något annat tillfälle. Arbetslösheten har ersatts av en brist på arbetskraft, som för industrien i dess helhet i våras beräknades uppgå till 10 % för manliga arbetare och 16 % för kvinnliga, allt i förhållande till den eljest möjliga sysselsättningen. Inom verkstadsindustrien är underbemanningen ännu mera framträdande. Härtill kommer, att landets produktionskapacitet i långt större utsträckning än normalt bundits icke endast för omedelbart aktuella utan jämväl för framtida behov, exempelvis genom redan med andra länder ingångna handels- och kreditavtal, genom beviljade byggnadstillstånd och genom omfattande fasta order hos de producerande företagen. Detta förhållande har under de senaste månaderna tenderat att skärpas snarare än mildras. Uppenbarligen begränsas härigenom möjligheterna att tillgodose nya behov och detta icke endast när det gäller inhemsk konsumtion och investeringsverksamhet utan även beträffande önskemål om en vidgad export. Nya exportåtaganden av den storleksordning det här gäller måste medföra skärpta svårigheter för skilda grenar av svensk industri att genomföra de anläggningsarbeten och anskaffa den maskinella utrustning, som oundgängligen erfordras, om företagen skola kunna följa med i utvecklingen.

De kommersiella och återuppbyggnadskrediter, som den svenska regeringen under de senaste åren successivt beviljat ett flertal länder, uppgå numera till högst betydande belopp. Till dessa åtaganden fogas nu det svensksovjetiska kreditavtalet på en miljard kronor. Det måste uppmärksammas, att en utvidgad export på kredit ökar riskerna för en inflationsbetonad prisutveckling. Enligt undertecknade organisationers uppfattning har vårt land genom nu nämnda kreditöverenskommelser i vart fall nått och måhända redan överskridit gränsen för vad som från svensk sida i detta hänseende nu kan presteras. En eventuell ytterligare utvidgning av den på kredit av nu ifrågavarande slag bedrivna exporten skulle enligt vår mening vara ur penningpolitiska synpunkter oförsvarlig.

Såsom förberedelse till de nu ifrågavarande avtalen företogos under våren och sommaren innevarande år genom Statens industrikommissionens och en del av industriens egna organisationers försorg vissa undersökningar, som finnas summariskt omnämnda i propositionen nr 350. Det synes i detta sammanhang vara av intresse att något närmare ingå på dessa undersökningar och deras resultat.

Efter överläggningar med industrikommissionen utsände Sveriges allmänna exportförening i april 1946 på myndigheternas föranstaltande en rundfråga till vissa av sina medlemmar angående deras eventuella leveransmöjligheter till Sovjetunionen. Utredningen omfattade ett 130-tal företag, huvudsakligen inom maskinindustrien, järn- och metallmanufakturindustrien samt varvsindustrien. Till ledning för företagen vid besvarandet av de i enquëten uppställda frågorna angåvos följande förutsättningar, nämligen

- 1) att ordergången skulle ske inom de närmaste månaderna,
- 2) att tillgången på arbetskraft skulle förbli i stort sett oförändrad,
- 3) att tilldelningen på stenkol och koks samt brännolja under perioden $\frac{1}{7}$ 1946— $\frac{30}{6}$ 1947 kunde antagas bli densamma som vid tidpunkten för enquëten, medan under perioden $\frac{1}{7}$ 1947— $\frac{30}{6}$ 1948 kol- och kokstilldelningen komme att motsvara tilldelningen under år 1943 och oljetilldelningen bli oförändrad,
- 4) att tillgången på järn skulle undergå en successiv förbättring under andra tolv månadersperioden, samt

5) att någon enskild kreditgivning ej skulle äga rum utan att betalning skulle erläggas kontant.

Av de inkomna svaren framgick, att företagens kapacitet i många fall var helt tagen i anspråk för de närmaste åren. I ett stort antal fall anknöto företagen särskilda reservationer till sina uppgifter. I sin till industrikommissionen avlätna redogörelse för undersökningens resultat framhöll exportföreningen bl. a., att med hänsyn till den rådande stora orderingången från såväl hemmamarknaden som utlandet, varigenom beläggningen av företagens kapacitet snabbt kunde förändras, samt med hänsyn till svårigheten att på grund av bristen på arbetskraft och material bedöma utvecklingen på såväl kortare som längre sikt, uppgifterna genomgående beräknats approximativt och icke kunde anses bindande utan endast finge tjäna till ledning vid de förberedande överläggningarna med sovjetryska vederbörande. Det anmärktes tillika, att om en mera avsevärd förbättring i tillgången på arbetskraft och material skulle inträda, man torde kunna räkna med en motsvarande ökad leveransförmåga, enär det framför allt vore dessa faktorer, som bestämde kapaciteten.

Det sålunda sammanbragta materialet jämte vissa ytterligare utredningar från annat håll delgavs i sammanfattning den sovjetiska förhandlingsdelegationen under förhandlingarna i Moskva i maj—juni. Från sovjetrisk sida framlades emellertid ett motförslag i form av en lista på önskvärda varor, vilken i väsentliga avseenden skilde sig från den nu nämnda svenska varulistan. De sålunda anmälda sovjetiska inköpsönskemålen vidarebefordrades i vad de avsågo verkstadsprodukter på utrikesdepartementets uppdrag genom exportföreningens försorg till vederbörande svenska företag. I en från exportföreningen samtidigt översänd följeskrivelse, dagtecknad den 15 juni 1946, anmärktes, efter samråd med industrikommissionen, bl. a., att vid bedömandet av leveransförmågan hänsyn ej behövde tagas till materialfrågan, som komme att bedömas centralt av industrikommissionen. I den mån så vore möjligt, borde emellertid lämnas en ungefärlig uppgift å den kvantitet järn, som erfordrades för tillverkningen, ävensom å andra i de eventuella leveranserna ingående betydelsefulla råvaror eller färdiga detaljer, t. ex. elektrisk materiel, varå utpräglad knapphet vore rådande.

Samtliga svar, som inkommo på denna förnyade rundfråga, äro avgivna under nu nämnda förutsättning. Självfallet avsågs därjämte den redan i aprilenguëten angivna huvudförutsättningen om tillgången på arbetskraft skola gälla även denna gång. Flertalet företag har i sina vid det senare tillfället avgivna svar utgått från, att arbetsstyrkan skulle kunna bibehållas i stort sett oförändrad, medan andra åter ha uppställt villkoret, att en förbättring skulle inträda i fråga om tillgången på arbetskraft. I vissa fall har för gjorda leveranserbjudanden därjämte uppställts villkoret, att det skall visa sig möjligt genomföra en utbyggnad av berörda industrianläggningar. Även med avseende å varuspecifikationer m. m. ha förbehåll gjorts.

I nytt cirkulär, dagtecknat den 12 augusti 1946, meddelade exportföreningen, att när det gällde särskilt materialkrävande leveranser industrikommissionen i viss omfattning sett sig nödsakad skära ned de uppgifter om leveransförmågan, som företagen på basis av sin lediga kapacitet ansett sig kunna lämna. Samtidigt upplystes, att fråga uppkommit om rätta tolkningen av den i föreningens cirkulär av den 15 juni 1946 angivna förutsättningen, att materialfrågan skulle bedömas centralt av industrikommissionen. Med anledning härav ville exportföreningen framhålla, att någon särskild prioritering av material etc. från industrikommissionen i allmänhet icke vore att påräkna.

Detta förtydligande meddelande från exportföreningen föranledde vissa

av de företag, som positivt besvarat föreningens cirkulär av den 15 juni, att ånyo kraftigt understryka, att deras leveransuppgifter lämnats med uttryckliga reservationer för anskaffande av erforderligt material samt arbetskraft. Några företag anmälde tillika i anslutning härtill eller senare, att tillgången på material försämrats och orderstocken ökats efter den tidpunkt, då de preliminära leveranserbjudandena lämnats. En grupp av mekaniska verkstäder, som tillsammans skulle komma att svara för en av de allra största leveranserna, påkallade särskild uppmärksamhet för materialfrågan under allvarligt framhållande av att om icke säkra förutsättningar att erhålla erforderligt material skapades, några försäljningskontrakt icke kunde avslutas. Sammanslutningen anförde därvid bl. a. följande:

»Denna ståndpunkt innebär självfallet icke, att vi själva skola vara överksamma utan tvärtom göra vi helt naturligt allt, som står i vår förmåga för att undersöka olika möjligheter att få leveransanbud på material från in- och utlandet, men måste tyvärr med vetskap om det alltmer försvårade läget framhålla, att utsikterna att på enskild väg inom den tid, som förutsättes — — —, anskaffa material synas oss mycket mörka.

Vi vilja därför som vår mening uttala, att det synes oss nödvändigt, att materialfrågan funnit sin lösning, innan några utfästelser om leveranser till Sovjetunionen göras.»

Sammanslutningen meddelade senare, i skrivelse till exportföreningen den 28 september 1946, att den utsänt förfrågningar om material av olika slag till flertalet svenska verk, som komme i fråga. Svaren på dessa hade emellertid varit mycket nedslående.

Av den lämnade redogörelsen för de vidtagna undersökningarna, vilkas resultat av exportföreningen vidarebefordrats till vederbörande svenska myndigheter, framgår klart, att de tillfrågade industriföretagen på ett oförtydligt sätt reserverat sig för sådana hinder att kontrahera leveranser till Sovjetunionen, som sammanhånga med brist på material och arbetskraft. Härutöver ha i åtskilliga fall förbehåll gjorts i andra hänseenden. Den svenska industriens leveranserbjudanden kunna följaktligen vara moraliskt bindande endast i den mån de förutsättningar och villkor uppfyllas, som generellt eller i de särskilda fallen knutits till desamma.

Den omständigheten, att de preliminära varulistorna före överlämnandet till de sovjetiska myndigheterna granskats av industrikommissionen ur materialförsörjnings- och arbetskraftssynpunkter, inverkar principiellt icke på de av företagen gjorda förbehållen och kan icke leda till någon ökad bundenhet för uppgiftslämnarna. Även om industrikommissionens granskning på vissa punkter föranlett reduktioner, måste läget anses så ovisst, att motiven för förbehållen i allt väsentligt kvarstå oförändrade. Det torde för övrigt ligga i sakens natur, att det icke nu är möjligt överblicka läget i fråga om material och arbetskraft för avtalstiden i dess helhet utan på sin höjd för de närmaste ett å två åren. Försämringar i dessa avseenden kunna i själva verket inträda med kort varsel; såsom av den lämnade redogörelsen framgår, har i vissa fall så skett under den tid, som förflutit efter den senare av de refererade utredningarna.

Vid granskningen av avtalstexterna ha undertecknade organisationer funnit, att de av företagen gjorda reservationerna icke ens i allmänna ordalag däri kommit till uttryck. Förklaringen härtill torde vara att söka i överenskommelsens karaktär av ramavtal, något som innebär, att juridisk bundenhet för svenska leverantörer respektive sovjetiska köpare inträder först i och med att konkreta försäljningsavtal slutas. Att de gjorda reservationerna

icke kommit till uttryck i vederbörande avtal gör emellertid, att svårigheter i många fall komma att visa sig vara för handen, då förhandlingar upptagas om leveransavtal med de enskilda företagen, och dessa svårigheter komma helt visst att kvarstå, intill dess de av företagen angivna förutsättningarna uppfyllts.

I det mellan svenska och sovjetiska regeringarna ingångna kreditavtalet finnes inryckt en bestämmelse (artikel 3, stycket 1), som stadgar, att svenska regeringen vidtager, inom ramen för sin kompetens, alla åtgärder, som äro erforderliga för genomförandet av de i detta avtal förutsatta leveranserna till D. S. R. Union. Denna klausul påkallar uppmärksamhet särskilt med hänsyn till att den definitiva, på basis av företagens preliminära och reservationsbundna erbjudanden upprättade varulistan fogats såsom bilaga till och integrerande del av kreditavtalet, dock utan att däri formellt förbehåll för leveranssvårigheter gjorts. Undertecknade organisationer — som taga fasta på de uttalanden, vilka från regeringens sida gjorts, att tvångsåtgärder eller överhuvud taget direkta eller indirekta ingrepp i svenska företags handlingsfrihet icke skola ifrågakomma — kunna i nu berörda avtalsklausul icke inlägga annat eller mera än att den svenska regeringen därigenom utfäster sig att positivt stödja företagen i deras strävanden att förbättra de allmänna produktionsbetingelserna. Då de aktuella leveranssvårigheterna ytterst botna i brist på arbetskraft, böra därför enligt vår mening de positiva åtgärderna från myndigheternas sida i främsta rummet taga sikte på åstadkommandet av ett förbättrat läge i detta avseende. Parallellt härmed framträder emellertid behovet av att myndigheterna underlätta och befordra införsel från utlandet av bränsle samt sådana råvaror, halvfabrikat och färdiga produkter, som ha särskild betydelse för att upprätthålla och öka produktionen inom det svenska näringslivet överhuvud.

Den svenska industrien kommer trots nuvarande pressande förhållanden och trots osäkerheten om den framtida utvecklingen att göra det bästa möjliga av de nu ingångna regeringsavtalen. Häremot strider på intet sätt, att de företag, som åtaga sig leveranser till Sovjetunionen, självfallet genom lämpliga förbehåll måste skydda sina övriga exportintressen och sina svenska kunder i lika mån som de sovjetryska köparna i händelse av minskad tillgång på material eller arbetskraft.

Med det anförda ha vi åsyftat att precisera vår uppfattning om utgångsläget och förutsättningarna för regeringsavtalen. Ett sådant klarläggande har för oss framstått såsom angeläget, för att anledningar till framtida meningsskiljaktigheter såvitt möjligt må undvikas. Därigenom komma de föreliggande avtalen att säkrare bidra till en önskvärd utveckling av goda relationer mellan Sverige och Sovjetunionen.

Utskottet har vid sin prövning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 350 och 351 haft att utgå från det föreliggande avtalskomplexet som en odelbar helhet och sålunda låta bedömningen, med alla dess aspekter, avse det totalresultat av de mellan de båda regeringarna förda förhandlingarna, som nu underställts riksdagens godkännande. Utöver den totalbedömning av hela avtalskomplexet, som åligger utskottet, har utskottet anledning uppehålla sig vid vissa interna, med överenskommelsernas genomförande sammanhängande förhållanden, som icke beröra de ömsesidiga förpliktelser avtalet konstituerar kontrahenterna emellan, vilka förpliktelser utskottets uttalande icke avser att förändra.

Avtalskomplexet är till dimensioner och konstruktion av en för svenska förhållanden osedvanlig och svårbedömbär karaktär. Farhågor hava framställt rörande dess verkningar och dess genomförbarhet.

En sammanfattande belysning av spörsmål, som avtalsfrågan närmast från de berörda svenska företagens synpunkt innefattar, föreligger i den av utskottet återgivna skrivelsen från Sveriges industriförbund och Sveriges allmänna exportförening. Att däri anförda synpunkter, vilka framförts under förhandlingarna och som företagens egen representation jämväl hävdad i enskilda kontakter med sin förutsedda handelspartner, också vid avtalens genomförande beaktas av Kungl. Maj:t, finner utskottet naturligt. Vissa däri berörda spörsmål har utskottet anledning särskilt uppehålla sig vid.

De betänkligheter, som i en eller annan form inför utskottet redovisats, hänföra sig i väsentligt högre grad till kreditavtalet än till varuutbytesavtalet.

Vad först angår detta senare, finner utskottet det i detta avtal överenskomna varuutbytet vara av värde för den svenska folkförsörjningen. Utskottet understryker den ömsesidiga utfästelsen att eftersträva ökat varuutbyte utöver den omfattning, som genom avtalet avses reglerad intill utgången av år 1947, och tillmäter densamma betydelse jämväl vid kreditavtalets bedömning. Det får nämligen anses vara ett svenskt intresse, att den svenskryska handeln får en sådan karaktär, att svenska exportörer kunna framdeles räkna med Sovjetunionen som en normal och betydande avsättningsmarknad, samtidigt som svenskt näringsliv kan tillgodoföras importvaror från Sovjetunionen i väsentligt ökad omfattning.

Åt kreditavtalet har utskottet ägnat huvudparten av sitt intresse. Genom att bereda företrädare för de största avsedda leveransengagementen tillfälle att inför utskottet framlägga sina synpunkter har utskottet blivit närmare informerat beträffande huvudparten av de på kreditlistan upptagna varuleveranserna.

Utskottet har beaktat, att kreditavtalet erhållit konstruktionen av ett ramavtal, varigenom krediten kommer att utnyttjas, i den mån betalningsorder ingå till riksbanken på grundval av att enskilda svenska företag genom fria avtal slutit leveranskontrakt inom överenskommelsens ram. Vissa av de yppade betänkligheterna synas utskottet vara genom själva avtalskonstruktionen hävda. Det får vidare anses motsvara ett svenskt intresse, att de produktionsområden och varukategorier, för vilka krediten är avsedd att nyttjas, blivit till sin allmänna omfattning genom avtalet angivna.

Andra svårigheter och farhågor, vilka utskottet icke kan underlåta att beröra, anmäla sig emellertid.

Det ligger i sakens natur, att en omfattande export utan motsvarande import, i detta som i andra fall, får betydande återverkningar inom svenskt näringsliv — industri såväl som jordbruk — och för svensk försörjning. I ett knapphetsläge sådant som det nuvarande kan det ej undgås, att dessa återverkningar bliva påfrestande för olika delar av det svenska folkhushållet. Vad utskottet erfarit under ärendets beredning bestyrker, att farhågorna för att kreditleveranser under den närmaste tiden medföra svårigheter, icke kun-

na avvisas såsom grundlösa, svårigheter, som, därest dessa leveranser finge en mycket stor omfattning, bleve påtagligt kännbara. Den avsedda fördelningen av leveranserna på de olika åren — så planlagd, att relativt begränsade leveranser äga rum under de båda första åren — bör emellertid komma att reducera dessa olägenheter, även om den å andra sidan kan medföra vissa nackdelar genom bindning av vissa företags produktionskapacitet för en nu svåröverskådbar period. Vid en bedömning av denna fråga bör ytterligare väl beaktas, att det nuvarande konjunkturläget icke kan förutsättas som givet för hela avtalsperioden. I händelse av ett omslag kan vad som nu under full sysselsättning ter sig som mindre behövt, respektive som olägligt, framstå som en fördel, nämligen såsom ett medel att vidmakthålla en önskvärd hög och jämn sysselsättning. Därvid förutsättes, till undvikande av rubbningar i vissa svenska produktionsgrenar, att även efter kreditleveransernas slut ett betydande varuutbyte med Ryssland kan komma till stånd.

Nuläget liksom ovissheten för framtiden motivera, att de reservationer gjorts, särskilt i fråga om material och arbetskraft, som omförmälas i industriförbundets och exportföreningens skrivelse och varit föremål för särskild förhandling å de enskilda svenska intressenas vägnar. Att företagen skola göra allt vad på dem ankommer för avtalets genomförande har utskottet icke anledning att betvivla. Skrivelsen från industriens och exportens representation ger härutinnan uttrycklig försäkran.

I detta sammanhang inställer sig den i meromnämnda skrivelsen också berörda frågan om de åtgärder — inom ramen för dess kompetens — regeringen enligt avtalet är pliktig vidtaga. Vad som innefattas i regeringens kompetens är en intern svensk angelägenhet. Det avtalskomplex, som nu är i fråga, varken begränsar eller utvidgar denna kompetens. Den genom svensk lagstiftning reglerade befogenhet, regeringen har i fråga om handelsutbyte med andra främmande länder, har den jämväl i fråga om handelsutbyte med Sovjetunionen. Utskottet konstaterar, att från regeringens sida icke i detta sammanhang ifrågasatts några utvidgade fullmakter, varigenom företagen beskäras i fråga om den handlingsfrihet, som tillkommer dem. Ikraftträdandet av överenskommelsen med Sovjetunionen förändrar icke heller det förhållandet, att regeringen vid utnyttjandet av sin kompetens har att taga vederbörlig hänsyn såväl till hemmamarknadens behov som till viktiga andra svenska exportintressen.

Genom den utförliga dokumentering rörande statens totala kreditgivning till utlandet, som utskottet erhållit, har utskottet kunnat bilda sig ett omdöme rörande den sammanlagda kreditbelastning, som under avtalsperioden uppkommer genom att till kvarstående ej utnyttjade äldre krediter lägges den nytillkommande ryska krediten. I detta sammanhang har utskottet bl. a. beaktat, att under åtminstone det första året av det svensk-sovjetiska kreditavtalets tillämpning krediten kan förutses komma att utnyttjas med mindre belopp än under följande år, medan omvänt de kreditengagement, som tidigare ingåtts i förhållande till andra länder, torde i huvudsak utlöpa under

det närmaste året. Framkomna farhågor om en med kreditavtalet förbunden inflationsrisk bliva alltså reducerade, då hänsyn toges till kreditbelastningens fördelning på hela den tidsperiod nu är i fråga. Dock får läget anses påkalla varsamhet beträffande eventuell ytterligare kreditgivning. Denna bör underkastas noggrann prövning med hänsyn till såväl angelägenhetsgrad som inflationsrisk.

En specialfråga, rörande skiljedomsförfarandet, är berörd i Sveriges redareförenings skrivelse till utskottet. Efter att ha inhämtat närmare upplysningar i avseende å denna fråga finner utskottet den gjorda framställningen icke kunna föranleda någon dess åtgärd.

Beträffande övriga i utskottets utlåtande förut ej särskilt berörda delar av det underställda avtalskomplexet har utskottet icke anledning göra något särskilt uttalande.

I avseende å vad i propositionen nr 350 anföres angående fördelningen av det belopp, som skall från sovjetisk sida erläggas i samband med regleringen av vissa ekonomiska anspråk, delar utskottet, som icke har något att erinra mot av Kungl. Maj:t begärt bemyndigande, den däri framförda meningen, att med hänsyn till föreliggande omständigheter de enskilda svenska intressenterna böra på det sätt och i den utsträckning, som av Kungl. Maj:t föreslagits, kompenseras för de förluster, som annars för deras del skulle uppstå genom att ersättningarna enligt 1941 års överenskommelser genom den nu träffade uppgörelsen reducerats. Vad beträffar den framställning, som riktats till utskottet av representanter för utlandssvenskarnas förening och för tidigare i de baltiska staterna bosatta svenskar, får utskottet begränsa sig till att uttala, att vid den fördelningsprocedur, som förestår, den hos utskottet gjorda framställningen bör uppmärksammas för den vidare åtgärd som Kungl. Maj:t må finna skälig och möjlig.

Till slut vill utskottet om den underställda uppgörelsen i dess helhet såsom allmänna synpunkter anföra följande.

Av enahanda skäl som ett återknytande och en utvidgning av Sveriges genom kriget beskurna handel med andra länder ansetts böra efter krigsslutet befordras genom kreditgivning från svensk sida, synes det vara berättigat och påkallat att genom beviljande av kredit befrämja utvecklingen av handeln med Sovjetunionen. En dylik kredit till Sovjetunionen, vars folkhushåll genom kriget tillfogats vittgående skadegörelse, överensstämmer också med den strävan att bidra till återuppbyggnadsarbetet i de av krigets härjningar drabbade länderna, som kommit till uttryck i Sveriges handelspolitik efter krigsslutet. Att i propositionen nr 351 icke begärts någon medelansvisning motiveras också uttryckligen därför, att medel finnas disponibla å det av riksdagen tidigare beviljade investeringsanslaget bidrag till internationellt återuppbyggnadsarbete. En utvidgning av den svensk-ryska handeln torde också få anses överensstämma med de internationella strävanden, som för närvarande göras att återuppliva världshandeln och öka dess volym.

Utskottet delar den i propositionen uttalade och inom svenskt näringsliv allmänt omfattade meningen, att en väsentlig utvidgning av vår handel med Sovjetunionen är önskvärd. Ett bifall till de nu framlagda regeringsförslagen öppnar väg för denna utvidgning, medan ett motsatt förfarande torde kunna för avsevärd tid framåt spärra vägen. Utskottets allmänna övervägande utmynnar alltså i slutsatsen, att de genom förevarande propositioner underställda överenskommelserna böra av riksdagen godkännas.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 350,

dels meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union den 7 oktober 1946 träffade överenskommelser i vad desamma avse protokollet till överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 jämte därtill hörande två listor samt skriftväxling och protokoll,

dels ock lämna Kungl. Maj:t begärt bemyndigande 1:o att meddela de beslut, som må erfordras för reglering, i enlighet med vad i propositionen anförts, av exportkreditnämndens fordringar på grund av utfärdade garantier i samband med avtal mellan förra lettiska regeringen, å ena sidan, och Svenska entreprenad aktiebolaget och aktiebolaget Elektro-Invest, å andra sidan, om byggande av en elektrisk kraftstation vid Kegums, ävensom 2:o att till ersättning för vissa förluster i Balticum disponera dels det belopp av 2 900 000 kronor, som enligt föreliggande avtal skall från Sovjetunionen inbetalas till svenska regeringen såsom gottgörelse för förkomna transitvaror, dels ock därutöver sammanlagt högst 5 550 000 kronor av statens krigsförsäkringsnämnd tillkommande medel; samt

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 351, meddela av Kungl. Maj:t äskat godkännande av ett den 7 oktober 1946 mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union träffat kreditavtal.

Stockholm den 7 november 1946.

På utrikesutskottets vägnar:

RICKARD SANDLER.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar *Sandler, Åkerberg, Domö, Lindström, Gränebo, Björns-son, Anderson, Ivar, och Bergvall*;

från andra kammaren: herrar *Skoglund, Ward, Lindquist, Pehrsson-Bramstorp, Ohlin, Fast, Bagge* och *Olsson* i Gävle.

Särskilt yttrande

av herrar *Domö, Gränebo, Anderson, Ivar, Bergvall, Skoglund, Pehrsson-Bramstorp, Ohlin* och *Bagge* vilka anförde:

»Under andra halvåret 1945 och särskilt under innevarande år har det svenska försörjningsläget undergått en allvarlig åtstramning. Knappheten på arbetskraft och många varuslag har blivit akut. Detta sammanhänger till en del med att den tidigare införseln från Tyskland bortfallit mera fullständigt och, efter vad det nu förefaller, till stor del för en längre period än som tidigare antagits. Åtskilliga svenska industriens produktionskapacitet är tagen i anspråk för lång tid framåt, och efterfrågan från in- och utland är livlig även när det gäller beställningar för framtida leverans. Faran för en inflationsartad utveckling synes mera hotande än tidigare. I ett dylikt läge äro möjligheterna starkt begränsade att utan allvarliga skadeverkningar för det svenska folkhushållet leverera stora varumängder till utlandet på sådana villkor, att en motsvarande införsel av i vårt land behövliga varor icke kommer till stånd. Enligt vår mening hade det därför varit naturligt, om regeringen, när förhandlingarna om ett svenskt-ryskt handelsavtal återupptoges på våren 1946, hade beaktat dessa förändrade förutsättningar och gjort omfattningen av en eventuell kreditgivning till Sovjetunionen — liksom naturligtvis i förekommande fall till andra länder — beroende av de numera begränsade leveransmöjligheterna och det starka behovet av en ökad tillförsel av viktiga varor till vårt land.

Regeringen synes emellertid utan hänsyn till det skärpta knapphetsläget och den växande inflationsrisken samt de begränsade möjligheterna att er-hålla varor från Sovjetunionen ha lagt en kredit på 1 000 milj. kronor till grund för förhandlingarna. Som man kunnat förutse visade sig de svenska företagens leveransmöjligheter av ifrågavarande varuslag uppgå endast till ett långt mindre belopp. På så sätt blev utgångsläget vid överläggningarna mellan regeringen och den svenska exportindustrien så till vida egendomligt, att vissa företag skulle förmås att höja de i utsikt ställda leveranskvantiteterna utöver vad som i och för sig framstod som affärsmässigt motiverat, om hänsyn togs till de ovissa utsikterna i fråga om arbetskraft och materiel, till faran för en snedbelastning av produktionsapparaten samt till önskvärdheten av en ur risksynpunkt gynnsam spridning av exporten och bibehåll-

landet av tidigare upparbetade marknader. Trots de justeringar, som under sommaren företagits i tidigare planer, har kreditavtalet sålunda blivit med hänsyn till aktuella möjligheter 'överdimensionerat', varigenom dessvärre riskerna för att avtalets fullgörande icke skall förlöpa friktionsfritt väsentligt ökats. Det föreligger uppenbarligen fara för att de utlovade kreditleveranserna icke skola kunna fullgöras utan att en beskäring av byggnadsverksamheten genomföres, varigenom knappheten på arbetskraft och materiel skulle mildras. De sannolika återverkningarna på jordbruket och industrien och därmed på det svenska försörjningsläget framkalla också allvarliga farhågor. Enligt vår mening borde alltså ett något mera begränsat avtal, innefattande mindre krav på svensk export utan motsvarande import, hava av regeringen eftersträfvats. Att nu förkasta avtalet synes oss emellertid icke böra ifrågakomma, då detta skulle kunna, som utskottet skriver, 'spärra vägen för avsevärd tid framåt' för ett upptagande av de ekonomiska förbindelserna mellan Sovjetryssland och Sverige i önskvärd omfattning. Att sådana förbindelser komma till stånd och bibehållas åt öster lika väl som åt väster och söder framstår för oss som en angelägenhet av så stor vikt, att betänkligheterna mot ett godkännande av avtalet måst vika. Vi vilja emellertid understryka, att en väsentlig förutsättning för att avtalet skall kunna fullgöras utan alltför stora svårigheter för vårt lands näringsliv och vår folkförsörjning är att den svenska produktionen får fortgå och utvecklas utan störande ingripanden.»

Protokoll

till överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940.

I syfte att underlätta varuutbytet och betalningarna mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union hava Svenska regeringen och D.S.R. Unions regering överenskommit om följande:

1. Överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940 skall, med de ändringar, som angivas i förevarande protokoll, förbli i kraft under en period av fem år, räknat från dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll, och därefter förlängas att gälla varje gång för en period av ett år, försåvitt överenskommelsen av endera parten icke har uppsagts sex månader före utgången av löpande period.

2. För den period av ovannämnda överenskommelses giltighetstid, som räknas från dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll till och med den 31 december 1947, hava fastställts kontingenter för varuutbytet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union, vilka angivas i vid förevarande protokoll fogade listor 1 och 2.

3. Clearingnämnden i Stockholm, som omnämnes i artiklarna 7, 8, 9, 11 och 12 av ovannämnda överenskommelse, kan på Svenska regeringens begäran ersättas med Sveriges riksbank.

4. I syfte att underlätta varutransporterna mellan Sverige och D.S.R.

Протокол

к Соглашению о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года.

В целях облегчения товарооборота и платежей между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик Правительство Швеции и Правительство Союза ССР согласились о нижеследующем:

1. Соглашение о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года с изменениями, изложенными в настоящем Протоколе, остается в силе на период в пять лет, считая со дня вступления в силу настоящего Протокола, и будет возобновляться после этого всякий раз на один год, если оно не будет денонсировано одной из Сторон за шесть месяцев до истечения текущего периода.

2. На период действия упомянутого выше Соглашения, исчисляемый со дня вступления в силу настоящего Протокола по 31 декабря 1947 года включительно, установлены контингенты товарооборота между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик, указанные в списках 1 и 2, прилагаемых к настоящему Протоколу.

3. Клирингнämnden в Стокгольме, упоминаемый в статьях 7, 8, 9, 11 и 12 указанного выше Соглашения, может быть заменен, по желанию Правительства Швеции, Государственным Банком Швеции.

4. В целях облегчения перевозок товаров между Швецией и Союзом

Union samt att säkerställa ett skäligt deltagande av vardera partens fartyg i dessa transporter komma vederbörande svenska och sovjetiska myndigheter att lämna erforderliga tillstånd till liksom i övrigt befrämja svensk och sovjetisk linjetrafik och trampfart mellan svenska och sovjetiska hamnar.

Svenska regeringen kommer att så vitt möjligt underlätta D.S.R. Unions Handelsrepresentationers i Sverige och sovjetiska ekonomiska organisationers befraktning av svenska fartyg ävensom, där tillstånd till dylik befraktning enligt i Sverige gällande bestämmelser erfordras, i välvilligaste anda pröva ansökningar om sådant tillstånd.

Bestämmelserna i de båda föregående momenten ersätta, från dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll, den tidigare träffade överenskommelsen mellan parterna i fråga om sovjetiska organisationers befraktning av svenska fartyg och beträffande svensk linje- och trampfart mellan svenska och sovjetiska hamnar.

5. I de svenska och sovjetiska leveranserna, som förutses i överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940, kunna efter uppgörelse mellan de enligt artikel 5 av nämnda överenskommelse utsedda ombuden ingå varor, som härröra från andra länder och icke i Sverige respektive i D.S.R. Union undergått beredning eller förarbetning.

6. Från dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll skola de kontingentlistor för varuutbytet mellan Sverige och D.S.R. Union, som fastställts för den första tolvmånadersperioden av giltighetstiden för överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940, samt de tilläggsöverenskommelser mellan parterna, som undertecknats den 7 september 1940 och som hänföra sig till genomförandet av varuutbytet under nämnda tolvmånadersperiod, anses vara försatta ur kraft.

ССР, а также для обеспечения справедливого участия судов каждой Стороны в этих перевозках компетентные шведские и советские органы будут предоставлять необходимые разрешения, равно как вообще поощрять шведское и советское линейное и трамповое судоходство между шведскими и советскими портами.

Шведское Правительство будет насколько возможно облегчать Торговому Представительству Союза ССР в Швеции и советским хозяйственным организациям фрахтование шведских судов, а также, когда для такого фрахтования требуется, согласно действующим в Швеции постановлениям, разрешение, в самом благожелательном духе рассматривать ходатайства о таком разрешении.

Постановления двух предыдущих абзацев заменяют собою со дня вступления в силу настоящего Протокола ранее достигнутое соглашение между Сторонами по вопросу фрахтования советскими организациями шведских судов и относительно шведских линейных и трамповых рейсов между шведскими и советскими портами.

5. В шведские и советские поставки, предусмотренные Соглашением о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года, могут по договоренности между уполномоченными, назначенными согласно статьи 5 указанного Соглашения, включаться товары, происходящие из других стран и не подвергшиеся в Швеции или соответственно в Союзе ССР обработке или переработке.

6. Со дня вступления в силу настоящего Протокола, списки контингентов по товарообороту между Швецией и Союзом ССР, установленные на первый двенадцатимесячный период действия Соглашения о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года, а также дополнительные соглашения между Сторонами, подписанные 7 сентября 1940 года и относящиеся к осуществлению товарооборота в течение указанного двенадцатимесячного периода, считаются утратившими силу.

7. I samband med undertecknandet denna dag av kreditavtalet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union ävensom protokollet härtill upphör artikel 13 av överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 att gälla från dagen för nämnda kreditavtals ikraftträdande.

8. Förevarande protokoll skall träda i kraft efter utväxling av noter mellan de enligt artikel 5 av överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 utsedda ombuden, varigenom under rättelse sker om att protokollet godkänts av vederbörande myndigheter å båda sidor.

Som skedde i Moskva den 7 oktober 1946 i dubbla originalexemplar, vart och ett på svenska och ryska språken, varvid båda texterna skola äga lika vitsord.

Enligt fullmakt av Svenska regeringen
Rolf Sohlman

Enligt fullmakt av De Socialistiska
Rådsrepublikernas Unions regering
П. Кумыкин

För D.S.R. Unions Minister för
Utrikes Handeln

7. В связи с подписанием сего числа Кредитного Соглашения между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик и Протокола к нему статья 13 Соглашения о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года прекратит свое действие со дня вступления в силу указанного Кредитного Соглашения.

8. Настоящий Протокол вступит в силу после обмена нотами между уполномоченными, назначенными согласно статьи 5 Соглашения о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года, извещающими об его одобрении соответствующими органами обеих Сторон.

Совершено в Москве 7 октября 1946 года в двух подлинных экземплярах, каждый на шведском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

По уполномочию
Правительства Швеции
Rolf Sohlman

По уполномочию
Правительства Союза Советских
Социалистических Республик
П. Кумыкин

За Министра Внешней
Торговли Союза ССР

Bilaga till protokollet till överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940

Lista 1

Kontingenter avseende leveranser från De Socialistiska Rådsrepublikernas Union till Sverige under perioden till och med den 31 december 1947

Positionsnummer	Varuslag	Kvantitet eller belopp
1	Krommalm	25.000 ton
2	Manganmalm	15.000 »
3	Brunsten	300 »
4	Järnskrot	25.000 »
5	Tackjärn	10.000 »
6	Valsat handelsjärn	10.000 »
7	Bly	1.000 »
8	Nickel	250 »
9	Silver	30 »
10	Platina	50 kilogram
11	Apatitkoncentrat	50.000 ton
12	Kalisalt, 40-procentigt	100.000 »
13	Koksalt	100.000 »
14	Glaubersalt	50.000 »
15	Asbest	3.000 »
16	Antracit (för tillverkning av elektroder)	6.000 »
17	Gipssten	20.000 »
18	Bränd gips	2.000 »
19	Bariumsulfat (tungspat)	1.000 »
20	Bränd magnesit	1.000 »
21	Petroleumprodukter	100.000 »
22	Smörjoljor	3.000 »
23	Petroleumasfalt	2.000 »
24	Paraffin	750 »
25	Syntetiskt gummi	500 »
26	Arkangelskbeck	200 »
27	Ren metanol	50 »
28	Blymönja	500 »
29	Glycerin	200 »
30	Eksparrar och sågad ek	10.000 kubikmeter
31	Asp	4.000 »
32	Bomull	5.000 ton
33	Bomullsavfall	500 »
34	Skäktat lin	300 »
35	Blånor	200 »
36	Getskinn	50 tusen stycken
37	Fårskinn	300 » »
38	Diverse varor	

100.000 tusen svenska kronor

Приложение к Протоколу к Соглашению о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года

Список 1

Контингенты поставок из Союза Советских Социалистических Республик в Швецию на период по 31 декабря 1947 года включительно

№ № позиций	Наименование товаров	Количество или сумма
1	Хромовая руда	25.000 тонн
2	Марганцевая руда	15.000 »
3	Пероксид	300 »
4	Железный лом	25.000 »
5	Чугун	10.000 »
6	Стальной прокат торгового качества	10.000 »
7	Свинец	1.000 »
8	Никель	250 »
9	Серебро	30 »
10	Платина	50 килограммов
11	Апатит-концентрат	50.000 тонн
12	Калийные соли 40%	100.000 »
13	Поваренная соль	100.000 »
14	Глауберова соль	50.000 »
15	Асбест	3.000 »
16	Антрацит (для производства электродов)	6.000 »
17	Гипсовый камень	20.000 »
18	Гипс обожженный	2.000 »
19	Сернокислый барий (тяжелый шпат)	1.000 »
20	Магнезит обожженный	1.000 »
21	Нефтепродукты	100.000 »
22	Смазочные масла	3.000 »
23	Битум	2.000 »
24	Парафин	750 »
25	Синтетический каучук	500 »
26	Смола архангельская	200 »
27	Метанол чистый	50 »
28	Свинцовый сурик	500 »
29	Глицерин	200 »
30	Дубовые брусья и пиленный дуб	10.000 куб. метров
31	Осина	4.000 » »
32	Хлопок	5.000 тони
33	Хлопковые очесы	500 »
34	Лен трепаный	300 »
35	Кудель	200 »
36	Козлина	50 тыс. штук
37	Овчины	300 » »
38	Разные товары	

100.000 тыс. швед. крон

Bilaga till protokollet till överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940

Lista 2

Kontingenter avseende leveranser från Sverige till De Socialistiska Rådsrepublikernas Union under perioden till och med den 31 december 1947

Positionsnummer	Varuslag	Kvantitet eller belopp			
1	Borrör	1.000	ton		
2	Ångpannetuber	800	»		
3	Ihåligt borrarstål	2.000	»		
4	Ståltransportband	100	»		
5	Kvalitetsstål och kvalitetstråd av stål	4.400	tusen svenska kronor		
6	Bearbetade kullagerör, kullagerstål i stänger, kulvalstråd och dragen kultråd	8.000	»	»	»
7	Ställinor	2.000	»	»	»
8	Wolfram- och molybdentråd samt annat material för framställning av glödlampor o. dyl.	1.500	»	»	»
9	Kul- och rullager	10.000	»	»	»
10	Instrument, såsom optiska instrument och mätinstrument	2.000	»	»	»
11	Reservdelar till turbogeneratorer	1.000	»	»	»
12	Reservdelar till automatiska telefonstationer	1.000	»	»	»
13	Kemikalier, däribland garvextrakter	8.000	»	»	»
14	Fisk och sill	20.000	»	»	»
	Däribland:				
	Salt sill i tunnor				
	5.000 ton				
15	Arbetshästar	12.000	»	»	»
16	Nötkreatur för avelsändamål	5.000	»	»	»
17	Diverse utrustning och material av andra slag än som förutses under positionerna nr 1—16 i listan över svenska leveranser enligt kreditavtalet mellan Sverige och D.S.R.U. av den 7 oktober 1946	20.000	»	»	»
		100.000 tusen svenska kronor			

Anmärkning: Å de i denna lista angivna kontingenterna avräknas alla däri förutsedda leveranser, som effektueras till och med den 31 december 1947, oavsett tidpunkten för beställningarnas placering.

Приложение к Протоколу к Соглашению о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года

Список 2

Контингенты поставок из Швеции в Союз Советских Социалистических Республик на период по 31 декабря 1947 года включительно

№ № позиций	Наименование товаров	Количество или сумма
1	Буровые трубы	1.000 тонн
2	Котельные трубы	800 »
3	Буровая сталь полая	2.000 »
4	Стальная транспортерная лента	100 »
5	Качественная сталь и качественная стальная проволока	4.400 тыс. швед. крон
6	Обработанные шарикоподшипниковые трубы, шарикоподшипниковая сталь в штайгах, катаная и тянутая проволока для шарикоподшипников	8.000 » » »
7	Стальной трос	2.000 » » »
8	Проволока вольфрамовая и молибденовая и другие материалы для производства ламп накаливания и т. п.	1.500 » » »
9	Шариковые и роликовые подшипники	10.000 » » »
10	Инструменты такие, как оптические и мерительные	2.000 » » »
11	Запасные части для турбогенераторов	1.000 » » »
12	Запасные части для автоматических телефонных станций	1.000 » » »
13	Химикалии, в том числе дубильные экстракты	8.000 » » »
14	Рыба и сельди	20.000 » » »
	в том числе: Сельдь соленая в бочках 5.000 тонн	
15	Рабочие лошади	12.000 » » »
16	Крупный рогатый племенной скот	5.000 » » »
17	Разное оборудование и материалы иных наименований, чем те, которые предусмотрены позициями №№ 1—16 списка шведских поставок по Кредитному Соглашению между Швецией и СССР от 7 октября 1946 года	20.000 » » »
		100.000 тыс. швед. крон

Примечание: В указанные в этом списке контингенты засчитываются все предусмотренные в них поставки, которые будут выполнены по 31 декабря 1947 года включительно, независимо от времени размещения заказов.

**Skrivelse från ordföranden i den svenska delegationen till befullmäktigade
för De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions Regering.**

Moskva den 7 oktober 1946.

Herr Befullmäktigade,

Under de förhandlingar, som lett till undertecknandet denna dag av protokollet till överenskommelsen om varuutbyte och betalningar mellan De Socialistiska Rådsrepublikernas Union och Sverige av den 7 september 1940 samt av kreditavtalet, hava båda parter konstaterat, att de i fortsättningen skola eftersträva en utvidgning av det ömsesidiga varuutbytet i jämförelse med det omfång, som fastställts i de till nämnda protokoll fogade listorna för perioden till och med den 31 december 1947.

Mottag, Herr Befullmäktigade, försäkran om min utomordentliga högaktning.

Rolf Sohlman.

**Skrivelse från befullmäktigade för De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions
Regering till ordföranden i den svenska delegationen.**

(Översättning)

Moskva den 7 oktober 1946.

Москва, 7 октября 1946 года

Herr Ordförande,

Господин Председатель,

Under de förhandlingar, som lett till undertecknandet denna dag av protokollet till överenskommelsen om varuutbyte och betalningar mellan De Socialistiska Rådsrepublikernas Union och Sverige av den 7 september 1940 samt av kreditavtalet, hava båda parter konstaterat, att de i fortsättningen skola eftersträva en utvidgning av det ömsesidiga varuutbytet i jämförelse med det omfång, som fastställts i de till nämnda protokoll fogade listorna för perioden till och med den 31 december 1947.

Mottag, Herr Ordförande, försäkran om min utomordentliga högaktning.

P. Kумыкин

Во время переговоров, которые привели к подписанию сего числа Протокола к Соглашению о товарообороте и платежах между Союзом Советских Социалистических Республик и Швецией от 7 сентября 1940 года, а также Кредитного Соглашения, обе Стороны констатировали, что они будут в дальнейшем стремиться к расширению взаимного товарооборота по сравнению с тем объемом, который установлен в приложениях к указанному Протоколу списках на период по 31 декабря 1947 года включительно.

Примите, Господин Председатель, уверения в моем высоком к Вам уважении.

П. Кумыкин

**Överenskommelse
rörande varuutbyte och betalningar
mellan Sverige och De Socialistiska
Rådsrepublikernas Union**

I syfte att utveckla handelsförbindelserna mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union ha Svenska regeringen och D. S. R. Unions regering i anslutning till handelsavtalet den 15 mars 1924 och avtalet angående D. S. R. Unions Handelsrepresentations i Stockholm rättigheter och skyldigheter av den 8 oktober 1927 träffat följande överenskommelse.

Artikel 1.

Varuutbytet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union skall äga rum inom ramen av kontingenter, vilka för varje tolv månadersperiod av denna överenskommelses giltighetstid skola av parterna fastställas i fråga om ömsesidiga leveranser.

För den första tolv månadersperioden av denna överenskommelses giltighetstid hava fastställts kontingenter, vilka angivas i de vid denna överenskommelse fogade listor 1 och 2. Efter särskild överenskommelse mellan de båda regeringarna kunna ändringar vidtagas i de kontingenter, som fastställts för varje tolv månadersperiod.

Artikel 2.

Båda regeringarna förbinda sig att, var och en inom gränserna för sin kompetens, vidtaga alla de åtgärder, som äro nödvändiga för fullgörande av de leveranser, vilka förutsatts genom de i artikel 1 av denna överenskommelse omnämnda kontingenterna.

Соглашение о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик

В целях развития торговых отношений между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик, Правительство Швеции и Правительство Союза ССР, основываясь на Торговом Соглашении от 15 марта 1924 г. и Конвенции о правовом положении Торгового Представительства Союза ССР в Швеции от 8 октября 1927 г., заключили нижеследующее Соглашение.

Статья 1.

Товарооборот между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик будет осуществляться в пределах контингентов, устанавливаемых Сторонами по взаимным поставкам на каждый двенадцатимесячный период действия настоящего Соглашения.

На первый двенадцатимесячный период действия настоящего Соглашения установлены контингенты, указанные в списках № 1 и № 2, прилагаемых к настоящему Соглашению. По специальным соглашениям между обоими Правительствами могут быть внесены изменения в контингенты, установленные для каждого периода в 12 месяцев.

Статья 2.

Оба Правительства обязуются, каждое в пределах своей компетенции, принимать все меры, необходимые для осуществления поставок, предусмотренных в указанных в статье 1 настоящего Соглашения о контингентах.

Artikel 3.

Allmänna leverans- och betalningsvillkor skola å båda sidor vara normala.

Leveranser från sovjetiska säljare skola i regel ske i enlighet med av dessa vanligen tillämpade villkor för leveranser till utlandet och leveranser från svenska säljare i enlighet med av dessa vanligen tillämpade villkor för leveranser till utlandet.

Varuleveranserna skola såsom regel ske fob eller cif sovjetisk respektive svensk östersjöhamn eller, efter överenskommelse mellan köpare och säljare, sovjetisk respektive svensk gränsstation eller annan hamn.

Artikel 4.

Summorna av vardera partens samtliga betalningar i enlighet med denna överenskommelse skola vara lika stora.

I betalningssummorna enligt denna överenskommelse inräknas:

1) betalningar för sovjetiska och svenska varor i det sovjetisk-svenska handelsutbytet;

2) betalningar för bikostnader, som stå i samband med det sovjetisk-svenska handelsutbytet, såsom kostnader för tullar, järnvägsfrakter, försäkringar och provisioner etc.;

3) betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union för samtliga kostnader, som stå i förbindelse med transitering genom Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union;

4) betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union för befraktning av sovjetiska och svenska fartyg;

5) betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union för alla utgifter i de båda ländernas hamnar;

6) betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union för teknisk hjälp, montagekostnader, licenser o. dyl.;

Статья 3.

Общие условия поставок и платежей обеих Сторон будут нормальными.

Поставки советских продавцов, как правило, будут производиться согласно с обычно применяемыми ими условиями поставок за границу и поставки шведских продавцов — согласно с обычно применяемыми ими условиями поставок за границу.

Поставки товаров будут совершаться, как правило, фоб или сиф советский и, соответственно, шведский порт на Балтийском море, или, по соглашению между покупателями и продавцами, советская или соответственно шведская пограничная станция или другой порт.

Статья 4.

Суммы всех платежей каждой из Сторон по настоящему Соглашению должны быть равны между собой.

В суммы платежей по настоящему Соглашению включаются:

1. Платежи за советские и шведские товары по советско-шведской торговле.

2. Платежи по накладным расходам, связанным с советско-шведской торговлей, как-то: уплата пошлин, железнодорожного фрахта, страхования, комиссионных и других.

3. Платежи между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик по всем расходам, связанным с транзитом через территорию Швеции и Союза Советских Социалистических Республик.

4. Платежи между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик по фрахтованию советских и шведских судов.

5. Платежи между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик по всем расходам в портах обеих стран.

6. Платежи между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик за техническую помощь, монтажные работы, лицензии и т. п.

7) utgifter för underhåll av D. S. R. Unions diplomatiska och Handelsrepresentation i Sverige.

Med sovjetiska respektive svenska varor förstås sådana varor, vilka aningen tillverkats i vederbörande land eller där undergått väsentlig beredning eller förarbetning.

Artikel 5.

I syfte att övervaka och kontrollera genomförandet av denna överenskommelse skola Svenska regeringen och D. S. R. Unions regering vardera utse ett befullmäktigat ombud. Dessa ombud skola sammanträda var tredje månad.

Om de ömsesidiga beställningarna och varuutbytet mellan de båda länderna under loppet av en tremånadersperiod skulle utveckla sig så, att anledning föreligger att räkna med att de i artikel 1 förutsatta leveranserna icke komma att fullgöras under löpande tolv månadersperiod, eller om betalningsbalansen under en tremånadersperiod skulle uppvisa betydande rubbningar, skola de befullmäktigade ombuden förelägga de båda regeringarna förslag i syfte att avlägsna dessa missförhållanden. Om dylika missförhållanden med avseende på leveranser och betalningar icke inom kort tid avlägsnas, har vederbörande regering rätt att inställa varuleveranserna till det andra landet till dess att missförhållandena avlägsnats.

Artikel 6.

Handelsutbytet mellan de båda länderna skall äga rum i svenska kronor. I denna valuta skola priserna fastställas och betalningarna vid inköp och försäljning av varor, ävensom alla andra i denna överenskommelse förutsatta betalningar erläggas.

Artikel 7.

Alla betalningar i enlighet med denna överenskommelse skola erläggas i Sverige genom Clearingnäm-

7. Расходы по содержанию Полномочного Представительства Союза ССР в Швеции и Торгового Представительства Союза ССР в Швеции.

Под советскими или соответственно шведскими товарами понимаются такие товары, которые или произведены в соответствующей стране, или подверглись в ней значительной обработке или переработке.

Статья 5.

Для наблюдения и контроля за исполнением настоящего Соглашения Правительство Швеции и Правительство Союза ССР назначают по одному уполномоченному, которые должны собираться каждые три месяца.

В случае, если взаимные заказы и товарооборот между обеими странами в течение какого-либо трехмесячного периода будут развиваться таким образом, что будет иметься повод предполагать что предусмотренные статьей 1 поставки не будут выполнены в текущем двенадцатимесячном периоде, или, в случае, если платежный баланс за какой-либо трехмесячный период выявит какие-либо значительные несоответствия — уполномоченные должны представить обоим Правительствам предложения, имеющие целью устранить эти несоответствия. Если несоответствия по поставкам и платежам не будут устранены в кратчайший срок, соответствующее Правительство имеет право приостановить поставки товаров в другую страну до устранения этих несоответствий.

Статья 6.

Торговля между обеими странами будет производиться в шведских кронах. В этой валюте должны устанавливаться цены и производиться платежи по покупке и продаже товаров, а также все другие платежи, предусмотренные в настоящем Соглашении.

Статья 7.

Все платежи по настоящему Соглашению производятся в Швеции через Клирингшнейдеи в Стокгольме и в

den i Stockholm och i De Socialistiska Rådsrepublikernas Union genom D. S. R. Unions Statsbank.

För detta ändamål skola Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank i varandras namn öppna räntefria konton i svenska kronor och skola omedelbart lämna varandra meddelanden om alla inbetalningar på dessa konton. Efter mottagande av sådana meddelanden skall Clearingnämnden i Stockholm respektive D. S. R. Unions Statsbank omedelbart verkställa utbetalningar till vederbörande organisationer, institutioner, firmor eller personer.

De sovjetiska gäldenärerna fullgöra sin betalningsskyldighet genom inbetalning till D. S. R. Unions Statsbank och de svenska gäldenärerna fullgöra sin betalningsskyldighet genom inbetalning till Clearingnämnden i Stockholm.

Artikel 8.

Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank äga att, utan varje begränsning eller i förväg inhämtat tillstånd, fritt förfoga över de belopp, som inestå å deras konton i svenska kronor, för betalning av varor inom ramen av de i artikel 1 omnämnda kontingenterna och för erläggande av andra betalningar i enlighet med artikel 4 i denna överenskommelse. Likaledes utan någon begränsning eller i förväg erhållet tillstånd verkställas inbetalningar å nämnda konton i enlighet med de grunder, som angivas i artiklarna 1 och 4 i denna överenskommelse.

Artikel 9.

Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank äga att vid varje tidpunkt begära transfer av saldon, som till endera partens fördel må förefinnas å ovan omnämnda konton, i USA-dollars eller, efter överenskommelse mellan Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank, i annan valuta till en av Clearingnämnden i Stockholm respektive D. S. R. Unions Statsbank anvisad bank.

Союзе Советских Социалистических Республик через Государственный Банк Союза ССР.

Для этих целей Клируингнемден в Стокгольме и Государственный Банк Союза ССР открывают друг другу беспроцентные счета в шведских кронах и каждый из них будет немедленно сообщать другому о всех поступлениях на эти счета. По получении таких уведомлений Клируингнемден в Стокгольме или соответственно Государственный Банк Союза ССР производит немедленно платежи соответствующим организациям, учреждениям, фирмам или лицам.

Советские должники производят платежи с освобождающим действием в Государственный Банк Союза ССР и шведские должники производят платежи с освобождающим действием в Клируингнемден в Стокгольме.

Статья 8.

Клируингнемден в Стокгольме и Государственный Банк Союза ССР могут свободно, без всяких ограничений или предварительного разрешения, располагать суммами, числящимися на их счетах в шведских кронах для оплаты товаров в пределах контингентов, упомянутых в статье 1, и для производства других платежей, согласно статьи 4 настоящего Соглашения. Равным образом без всяких ограничений или предварительного разрешения производятся взносы на упомянутые счета по основаниям, указанным в статьях 1 и 4 настоящего Соглашения.

Статья 9.

Клируингнемден в Стокгольме и Государственный Банк Союза ССР могут в любой момент потребовать оплаты сальдо в свою пользу по указанным выше счетам путем перевода долларов США или, по соглашению Клируингнемден в Стокгольме и Государственного Банка Союза ССР, другой валюты в банк по указанию Клируингнемден в Стокгольме или Государственного Банка Союза ССР.

I syfte att underlätta det ömsesidiga betalningsutbytet skola Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank dock icke begära transfer, för så vitt saldot å kontona icke överstiger fem hundra tusen (500,000) svenska kronor. Därest saldot överstiger detta belopp kan begäran om transfer endast avse belopp utöver fem hundra tusen (500,000) svenska kronor.

Omräkning av svenska kronor till USA-dollars eller annan valuta skall ske enligt Sveriges riksbanks säljkurs å den dag, transfer äger rum.

Artikel 10.

Därest belopp, som hänföra sig till i denna överenskommelses artikel 4 förutsatta betalningar, äro uttryckta i annan valuta än svenska kronor och rubel, skola ut- och inbetalningar på kontona ske enligt Sveriges riksbanks säljkurs för vederbörande valuta å dagen för ut- eller inbetalningen.

Äro dylika belopp uttryckta i rubel, skola de omräknas till svenska kronor efter D. S. R. Unions Statsbanks kurs å dagen för ut- eller inbetalningen.

Artikel 11.

Sedan denna överenskommelse upphört att gälla, skola Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank fortsätta att mottaga inbetalningar å i överenskommelsens artikel 7 omförmälda konton och från dessa verkställa utbetalningar enligt bestämmelserna i överenskommelsen i avseende å samtliga affärer och transaktioner, vilka ingåtts under dess giltighetstid.

Sedan denna överenskommelse upphört att gälla, skall Clearingnämnden i Stockholm respektive D. S. R. Unions Statsbank äga rätt att vid varje tidpunkt begära transfer i USA-dollars eller, efter överenskommelse mellan Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Stats-

В целях облегчения платежного оборота Клирингнемиден в Стокгольме и Государственный Банк Союза ССР будут, однако, воздерживаться от требования перевода, если сальдо на этих счетах не будет превышать пятьсот тысяч (500.000) шведских крон. В случае, если указанное сальдо превысит эту сумму, требование перевода может относиться лишь к сумме излишка сверх пятисот тысяч (500.000) шведских крон.

Пересчет шведских крон в доллары США или в другие валюты производится по курсу продавцов Государственного Банка Швеции на день выполнения перевода.

Статья 10.

Если какие-либо суммы по платежам, предусмотренным в статье 4-ой настоящего Соглашения, будут выражены в иной валюте, чем шведские кроны и рубли, то платежи и поступления по этим счетам производятся по курсу продавцов Государственного Банка Швеции для соответствующей валюты на день платежа или взноса.

Если же суммы выражены в рублях, то их пересчет в шведские кроны производится по курсу Государственного Банка Союза ССР на день платежа или взноса.

Статья 11.

После прекращения действия настоящего Соглашения Клирингнемиден в Стокгольме и Государственный Банк Союза ССР будут продолжать принимать взносы на указанные в статье 7-ой этого Соглашения счета и совершать с них платежи, в соответствии с постановлениями настоящего Соглашения, по всем сделкам и операциям, возникшим в течение его действия.

После прекращения действия настоящего Соглашения Клирингнемиден в Стокгольме или соответственно Государственный Банк Союза ССР имеет право потребовать в любой момент перевода в долларах США или, по соглашению Клирингнемиден в Стокгольме и Государственного Банка Со-

bank, i annan valuta av saldo, som till endera partens fördel må förefinnas å de ömsesidiga kontona, varvid Clearingnämnden i Stockholm respektive D. S. R. Unions Statsbank utan dröjsmål skall utföra vederbörlig transfer till av fordringsägaren anvisad bank.

Omräkningen av svenska kronor till USA-dollars eller annan valuta skall ske enligt Sveriges riksbanks säljkurs å den dag transfer äger rum.

Artikel 12.

Det tekniska förfarandet vid tillämpningen av denna överenskommelses bestämmelser rörande betalningsutbytet fastställs gemensamt av Clearingnämnden i Stockholm och D. S. R. Unions Statsbank.

Artikel 13.

I syfte att utvidga varuutbytet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union ha de båda parterna överenskommit, att Svenska regeringen skall bevilja D. S. R. Unions regering en kredit för betalningar, som De Socialistiska Rådsrepublikernas Union har att erlægga i Sverige. Storleken av och villkoren för denna kredit ha fastställts i ett särskilt kreditavtal denna dag.

De betalningar, som ske med utnyttjande av nämnda kredit, skola icke inräknas i de i denna överenskommelses artikel 4 angivna betalningssummorna.

Återbetalning av nämnda kredit och räntebetalningar å densamma skola inräknas i de i denna överenskommelses artikel 4 angivna betalningssummorna.

Artikel 14.

Vid i denna överenskommelses artikel 4 förutsatta transaktioner och affärer mellan svenska institutioner, organisationer, firmor eller personer å ena sidan samt D. S. R. Unions Handelsrepresentation i Sverige eller sovjetiska ekonomiska organisatio-

юза ССР, в другой валюте, сальдо по взаимным счетам, причем Клиринг-немден в Стокгольме или Государственный Банк Союза ССР немедленно произведет соответствующий перевод в банк по указанию кредитора.

Пересчет шведских крон в доллары США или в другие валюты производится по курсу продавцов Государственного Банка Швеции на день выполнения перевода.

Статья 12.

Технический порядок по применению постановлений настоящего Соглашения, касающихся платежного оборота, устанавливается совместно Клирингнемден в Стокгольме и Государственным Банком Союза ССР.

Статья 13.

В целях развития товарооборота между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик, обе стороны согласились, что Правительство Швеции предоставит Правительству Союза ССР кредит для платежей, которые Союз Советских Социалистических Республик будет производить в Швеции. Размер и условия этого кредита установлены в особом Кредитном Соглашении от сего числа.

Платежи, которые будут производиться с использованием указанного кредита, не будут включаться в суммы платежей, предусмотренные в статье 4-ой настоящего Соглашения.

Погашение указанного кредита и платежи по нему процентов будут включаться в суммы платежей, предусмотренные в статье 4-ой настоящего Соглашения.

Статья 14.

В упомянутых в статье 4-ой настоящего Соглашения операциях и сделках между шведскими учреждениями, организациями, фирмами или лицами, с одной стороны, и Торговым Представительством Союза ССР в Швеции или советскими хозяйственными органи-

ner å andra sidan kan det förutses, att tvist, som uppstår i samband med dylik transaktion eller affär, skall avgöras genom skiljedom.

Plats och villkor för sådant skiljemannaförfarande ha fastställts i ett särskilt denna överenskommelse bifogat skiljedomsavtal, vilket utgör en integrerande del av överenskommelsen.

Artikel 15.

De fördragsslutande parterna förbinda sig att erkänna såsom giltiga och låta verkställa skiljedomar i sådana tvister, som uppkomma i anledning av kontrakt och transaktioner mellan deras institutioner, organisationer, firmor eller medborgare, förutsatt att domarna meddelats i överensstämmelse med det i artikel 14 föreskrivna skiljemannaförfarandet.

Erkännande och verkställighet av skiljedom må blott vägras i följande fall:

a) om skiljedomen blivit undanrörd i den stat, där den meddelats;

b) om i den stat, där skiljedomen meddelats, frågan om skiljedomens giltighet är föremål för domstols prövning eller om i sagda stat skiljedomen icke innebär definitivt beslut, som äger verkan i samma stat, särskilt om den tid icke gått till ända, som enligt lagen i den stat, i vilken skiljedomen meddelats, må vara stadgad för dess överklagande;

c) om den tvist, som avgjorts genom skiljedomen, enligt lagen i den stat, där skiljedomen åberopas, icke må skjutas under skiljemän;

d) om erkännande eller verkställighet av skiljedomen strider mot offentlig ordning eller mot de statsrättsliga principerna i den stat där den åberopas;

зациями, с другой стороны, может предусматриваться разрешение арбитражем споров, возникающих из операций или сделок.

Место и условия арбитражного разбирательства установлены в особом соглашении о третейском суде, прилагаемом к настоящему соглашению и являющемуся его неотъемлемой частью.

Статья 15.

Договаривающиеся Стороны обязуются признавать имеющими силу и давать исполнение арбитражным решениям по спорам, возникающим из совершаемых их учреждениями, организациями, фирмами или гражданами сделок или операций, если разрешение спора происходило в соответствии с предписываемым статьей 14-ой порядком третейского разбирательства.

В признании имеющим силу и в исполнении арбитражного решения может быть отказано лишь в следующих случаях:

a) если арбитражное решение отменено в той стране, где оно было вынесено;

б) если в стране, в которой арбитражное решение было вынесено, вопрос о действии арбитражного решения является предметом рассмотрения суда или если в этой стране арбитражное решение не приобрело значения окончательного решения, имеющего силу в той же стране, в частности, если не истек срок для его обжалования, поскольку возможность обжалования предусматривается законами страны, в которой арбитражное решение было вынесено;

в) если спор, по которому было принято арбитражное решение, не может по законам страны, где испрашивается исполнение арбитражного решения, подлежать третейскому разбирательству;

г) если признание имеющим силу или исполнение арбитражного решения находится в противоречии с общественным порядком или с государственно-правовыми принципами страны, где испрашивается исполнение арбитражного решения;

e) om den part, mot vilken skiljedomen åberopas, icke erhållit meddelande om skiljemannaförfarandet i så god tid, att han kunnat göra gällande sina invändningar, eller om han saknat full rättshandlingsförmåga och icke varit lagligen företrädd;

f) om skiljedomen icke har avseende å tvist, som förutses i skiljeavtal eller i kontrakt intagen skiljedoms klausul, eller om skiljedomen innefattar beslut, som överskrider omfattningen av skiljeavtal eller i kontrakt intagen skiljedoms klausul.

De fördragsslutande parterna skola i överensstämmelse med föreskrifterna i denna artikel erkänna såsom giltiga och låta verkställa även skiljedomar i sådana tvister, som uppkomma i anledning av kontrakt, vilka avslutats eller komma att avslutas utom ramen för föreliggande överenskommelse, förutsatt att skiljedomarna meddelats på grund av skiljeavtal eller skiljedoms klausuler, som äga giltighet enligt lagen i den stat, där skiljemannaförfarande skall äga rum.

Artikel 16.

Denna överenskommelse gäller för en tid av fem år, räknat från dagen för dess undertecknande och förlänges därefter att gälla varje gång för en period av ett år, för så vitt överenskommelsen av endera parten icke har uppsagts sex månader före utgången av löpande period.

Oberoende av tiden för denna överenskommelses giltighet skola bestämmelserna i artikel 14 med därvid fogad bilaga ävensom i artikel 15 tillämpas på alla tvister rörande affärstransaktioner, som hava avslutats under denna överenskommelses giltighetstid.

д) если сторона, против которой испрашивается исполнение решения, не получила сообщения о третейском разбирательстве в течение времени, достаточного для представления материалов по делу, или если она, не обладая полной дееспособностью, не была представлена в соответствии с требованиями закона;

е) если арбитражное решение не относится к спору, предусмотренному в соглашении о третейском разбирательстве или в арбитражной оговорке, включенной в сделку, либо если арбитражное решение содержит постановления, выходящие за пределы условий, предусмотренных в соглашении о третейском разбирательстве или в арбитражной оговорке, включенной в сделку.

В соответствии с постановлениями настоящей статьи Договаривающиеся Стороны будут признавать имеющими силу и давать исполнение арбитражным решениям по спорам, возникшим из сделок, заключенных или могущих быть заключенными также и вне настоящего Соглашения, при условии, что арбитражные решения будут вынесены на основании соглашения о третейском разбирательстве или арбитражной оговорки, имеющих силу по законам той страны, где арбитражное разбирательство должно иметь место.

Статья 16.

Это Соглашение действует на срок пять лет, считая со дня подписания, и возобновляется после этого всякий раз на один год, если оно не будет денонсировано той или другой Стороной за шесть месяцев до истечения срока.

Независимо от срока действия настоящего Соглашения, постановления статьи 14-ой с Приложением к ней, а также ст. 15-ой будут применяться ко всем спорам по сделкам, заключенным за время действия настоящего Соглашения.

Avfattat i dubbla originalexemplar, vart och ett på svenska och ryska språken, varvid båda texterna skola äga lika vitsord.

Som skedde i Moskva den 7 september 1940.

Herman Eriksson

A. Mikojan

Составлено в двух подлинных экземплярах, каждый на шведском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

Совершено в Москве 7 сентября 1940 года.

Herman Eriksson

A. Микоян

Bilaga till art. 14

Överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940.

Överenskommelse om skiljemän.

Vid avgörande genom skiljedom av tvister i anledning av sådana transaktioner och kontrakt, som förutses i art. 14 i överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940, skola följande bestämmelser tillämpas:

1. Tvisterna hänskjutas till avgörande av skiljemän med uteslutande av parternas rätt att hänvända sig till statlig domstol.

2. Skiljenämnden består av en huvudledamot, vilken är skiljenämndens ordförande, och två skiljemän, av vilka vardera parten utser en.

3. Skiljemannaförfarande påkallas genom rekommenderad, till den andra avtalskontrahenten riktad skrivelse, i vilken skola angivas den utsedda skiljemannens för- och tillnamn samt fullständiga adress ävensom tvistefrågan och det kontrakt eller den transaktion, ur vilken tvisten härflyter. Den till skiljemannaförfarande uppfordrade kontrahenten skall inom loppet av fjorton dagar, räknat från mottagandet av sagda skrivelse, utse sin skiljeman samt i rekommenderad skrivelse meddela den förstnämnde kontrahenten skiljemannens för- och tillnamn samt fullständiga adress.

Приложение к статье 14-ой

Соглашения о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 г.

Соглашение о третейском суде.

При разрешении в порядке арбитража споров по сделкам и операциям, предусмотренным в статье 14 Соглашения о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года, применяются следующие постановления:

1. Споры подлежат разрешению третейского суда с исключением обращения сторон в государственный суд.

2. Третейский суд состоит из одного супер-арбитра, который является председателем третейского суда, и двух третейских судей, назначаемых по одному от каждой Стороны.

3. Обращение в третейский суд производится путем посылки другой договорной стороне заказного письма, в котором должны быть указаны имя, фамилия и точный адрес назначенного третейского судьи, а также предмет спора и сделка или операция, являющиеся основанием спора. Сторона, вызванная на третейское разбирательство, должна в течение 14 дней после получения этого письма назначить своего третейского судью, сообщив первой стороне заказным письмом его имя, фамилию и точный адрес.

4. Om i föregående punkt angivna frist gått till ända utan resultat, skall på framställning av den avtalskontrahent, som påkallat tvistens avgörande genom skiljedom, skiljemannen inom fjorton dagar, räknat från framställningens mottagande, utses för svensk kontrahents vidkommande av Stockholms Handelskammare och för sovjetisk kontrahents vidkommande av Allunionistiska Handelskammaren i Moskva. På sådant sätt utsedd skiljeman må icke utslutas.

5. Vardera avtalskontrahenten äger att inom loppet av fjorton dagar, räknat från mottagandet av underrättelse om motpartens val av skiljeman, utsluta denne. Skälen för utslutning behöva icke angivas. Genom överlämnandet av förklaring om utslutning skall skiljemannen anses definitivt utsluten. Före utslutning må icke talan anhängiggöras vid statlig domstol.

6. Part, som utsluter av motparten vald skiljeman, skall samtidigt med förklaring härom, i nedanstående ordning göra framställning om utseende av annan skiljeman.

Om utslutning skett från svensk avtalskontrahents sida, skall denna för utseende av skiljeman för den sovjetiska avtalskontrahenten vända sig till Allunionistiska Handelskammaren i Moskva. Om utslutning skett från sovjetisk avtalskontrahents sida, skall framställning om utseende av skiljeman för den svenska avtalskontrahenten riktas till Stockholms Handelskammare. Dessa institutioner skola respektive utse skiljemän inom loppet av fjorton dagar efter hänvändelse till dem. Härvid må icke utses person, som jämlikt ovanstående bestämmelser tidigare utslutits av den andra avtalskontrahenten. Avtalskontrahenterna må icke utsluta en av Stockholms Handelskammare respektive Allunionistiska Handelskammaren i Moskva utsedd skiljeman.

4. После безрезультатного истечения указанного в предыдущем пункте срока третейский судья, по заявлению договорной стороны, вносящей спор на разрешение третейского суда, должен быть назначен в течение 14 дней по поступлении такого заявления, Торговой Палатой города Стокгольма — за шведскую сторону и Всесоюзной Торговой Палатой в Москве — за советскую сторону. Назначенный в этом порядке третейский судья не может быть отведен.

5. Каждой договорной стороне, в течение 14 дней после получения от другой стороны извещения об избрании ею третейского судьи, принадлежит право отвода последнего. Причины отвода при этом приводиться не должны. Передачей заявления об отводе третейский судья считается окончательно отведенным. Производство об отводе в государственном суде не имеет места.

6. Одновременно с заявлением об отводе сторона, заявившая отвод третейского судьи, указанного другой стороной, должна подать заявление о назначении другого третейского судьи в следующем порядке:

Если отвод последует от шведской стороны, то заявление о назначении третейского судьи для советской стороны должно быть направлено Всесоюзной Торговой Палате в Москве. Если отвод последует от советской стороны, то она должна обратиться за назначением третейского судьи для шведской стороны в Торговую Палату города Стокгольма. Эти учреждения соответственно должны в течение 14 дней после обращения к ним назначить третейского судью. При этом назначение лица, которое было ранее отведено, согласно изложенному выше, другой стороной, не допускается. Стороны не могут отводить третейского судью, назначенного соответственно Торговой Палатой города Стокгольма или Всесоюзной Торговой Палатой в Москве.

7. De båda skiljemännen skola inom loppet av fjorton dagar från den dag, båda slutgiltigt erhållit uppdrag, välja ordförande. Skiljemännen äro därvid fria i sitt val. De må även välja ordförande bland de personer, som uppförts å den enligt punkt 8 i denna överenskommelse uppgjorda listan.

Skulle skiljemännen icke inom loppet av fjorton dagar enas om val av ordförande eller skulle vald, å listan icke uppförd ordförande uteslutas, utses ordföranden på sätt, som angives i punkt 8.

8. Den i punkt 7 angivna ordförandelistan skall under den tid överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940 är i kraft, för varje avtalsår före dess ingång uppgöras av Svenska handelsdepartementet och D. S. R. Unions Handelsrepresentation i Sverige. I sagda lista uppföras fem personer, som äro medborgare i tredje stater. Samtidigt träffas av de båda ländernas angivna institutioner överenskommelse om en lista å fyra personer, vilka likaledes äro medborgare i tredje stater. Med dessa personer kompletteras listan över de fem ordförandena, därest någon av desamma avlider, insjuknar i långvarig sjukdom eller av annan orsak icke äger möjlighet att fullgöra uppdrag såsom ordförande. Kompletteringen av ordförandelistan med angivna kandidater sker genom lottdragning i den ordning, som angives i nästföljande stycke av denna punkt.

Ordförande utses genom lottdragning bland de fem personer, som uppförts på ordförandelistan. Lottdragning äger rum i Stockholms Handelskammare eller Allunionistiska Handelskammaren i Moskva, beroende på skiljenämndens säte. Lottdragning verkställs av speciellt härtill av respektive ovannämnda kam-

7. Оба третейских судьи должны в течение 14 дней с того дня, когда оба они уже будут назначены, избрать супер-арбитра. При этом третейские судьи свободны в своем выборе. Они могут также избрать супер-арбитра из числа тех лиц, которые включены в список, составляемый согласно пункта 8 настоящего Соглашения.

Если в течение 14 дней третейские судьи не достигнут соглашения о выборе супер-арбитра, или если избранный ими супер-арбитр из числа лиц, не внесенных в указанный выше список, будет отведен одной из договорных сторон, то избрание супер-арбитра производится в порядке, указанном в пункте 8.

8. Список супер-арбитров, указанный в пункте 7, составляется Министерством Торговли Швеции и Торговым Представительством Союза ССР в Швеции на каждый год действия Соглашения о товарообороте и платежах между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года до начала соответствующего года. В список этот включаются пять лиц из числа граждан третьих государств. Одновременно упомянутыми органами обеих стран согласовывается список четырех лиц также из числа граждан третьих государств. Из этих лиц пополняется список пяти супер-арбитров в случае смерти кого-либо из последних, продолжительной болезни или невозможности исполнения обязанностей супер-арбитра по каким-либо другим причинам. Пополнение списка пяти супер-арбитров упомянутыми кандидатами производится путем жребия в порядке, указанном в следующем абзаце настоящего пункта.

Из числа пяти лиц, указанных в списке супер-арбитров, избирается по жребию супер-арбитр. Жеребьевка происходит по месту нахождения третейского суда — в Торговой Палате города Стокгольма или во Всесоюзной Торговой Палате в Москве. Жеребьевка производится специально на то уполномоченным представителем со-

rar befullmäktigat ombud i närvaro av skiljemännen och ombud för de tvistande parterna. Att någon av skiljemännen eller parternas ombud är frånvarande, utgör icke hinder för lottdragningen, förutsatt att skiljemännen och de tvistande parterna genom rekommenderade skrivelser blivit underrättade om tid och plats för lottdragningen senast fjorton dagar före densamma, räknat från nämnda skrivelseras avsändningsdagar. Resultatet av lottdragningen skall ofördröjligen av vederbörande handelskammare meddelas de båda skiljemännen, den utsedda ordföranden och de båda parterna.

Om person, som uppförts på ordförandelistan, valts till ordförande i den ordning, som säges i punkt 7 eller denna punkt, må han icke utslutas av parterna.

9. Ovanstående bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse om vald eller utsedd skiljeman avlider eller av annan orsak upphör att vara ledamot av skiljenämnden eller vägrar att mottaga eller fullgöra uppdrag som skiljeman eller ordförande.

10. Skiljenämndens säte är Stockholm, om kändan är en svensk institution, organisation, firma eller person och Moskva om kändan är D. S. R. Unions Handelsrepresentation i Sverige eller en sovjetisk ekonomisk organisation. På framställning av en av de tvistande parterna skall, om utredningen i målet därav befrämjas, skiljenämndens sammanträden förläggas till den ort, där de levererade varorna befinna sig. Skiljenämnden må endast på vägande skäl avslå sådan framställning, varvid den skriftligen skall avfatta och meddela parterna dessa skäl.

11. Till avgörande av skiljemän enligt i denna överenskommelse fastställd ordning må bland annat även hänskjutas yrkande, som avser fastställande av någon rättighet eller nå-

ответствующей из упомянутых выше палат в присутствии третейских судей и представителей спорящих сторон. Отсутствие кого-либо из третейских судей или представителей сторон не служит препятствием к жеребьевке при условии, что о времени и месте жеребьевки было сообщено третейским судьям и спорящим сторонам заказными письмами не позднее, чем за 14 дней до жеребьевки, с исчислением этого срока от даты послыки указанных писем. Результат жеребьевки незамедлительно сообщается соответствующей торговой палатой обоим третейским судьям, избранному суперарбитру и сторонам.

Лица, включенные в список суперарбитров, в случае избрания кого-либо из них суперарбитром в порядке, указанном в пункте 7 или в настоящем пункте, не могут быть отведены сторонами.

9. Вышеприведенные положения соответственно применяются, если избранный или назначенный третейский судья умрет, или выйдет из состава третейского суда по другим причинам, или откажется от принятия или выполнения обязанностей третейского судьи или суперарбитра.

10. Местопребывание третейского суда — Стокгольм, если истцом является шведское учреждение, организация, фирма или лицо, и Москва, если истцом является Торговое Представительство Союза ССР в Швеции или советская хозяйственная организация. По ходатайству одной из спорящих сторон заседания третейского суда должны быть перенесены в место нахождения поставленных товаров в случае, если это способствует выяснению дела. Отклонение третейским судом такого ходатайства может последовать только по важным основаниям, которые должны быть изложены третейским судом письменно и сообщены им сторонам.

11. Предметом рассмотрения третейского суда в порядке, установленном настоящим соглашением, могут также служить и неки о признании какого-либо права или факта, имею-

got rättsligt betydelsefullt faktum utan att innebära krav på åläggande för den andra parten att erlägga betalning i penningar eller att fullgöra annan på fastställandet av ifrågavarande rättighet eller faktum grundad prestation, förutsatt att yrkandet berör i denna överenskommelse avsett kontrakt.

Sätet för en skiljenämnd, som bildas för avgörande av dylikt yrkande, skall vara Stockholm eller Moskva, beroende av svarandepartens hemland.

12. Skiljenämnden skall träffa sitt avgörande på grundval av villkoren i det kontrakt eller den transaktion, varur tvisten härflyter, samt på grundval av de rättsnormer, vilka skola tillämpas enligt den internationella privaträttens principer. Skiljenämnden äger även, kompletteringsvis, tillämpa allmänt vedertagna internationella handelsbruk.

13. Skiljenämnden avgör fördelningen av kostnaderna för skiljemannaförfarandet.

14. Skiljenämndens utslag skall med angivande av dag och plats för dess avkunnande ävensom skiljenämndens sammansättning, den åt parterna givna möjligheten att yttra sig samt domens motivering under-tecknas av ordföranden och båda skiljemännen. Till var och en av de tvistande parterna överlämnas ett exemplar av det undertecknade utslaget.

Som skedde i Moskva den 7 september 1940.

Herman Eriksson

A. Mikojan

щего юридическое значение, пред-
являемые без одновременного требо-
вания о присуждении другой стороны
к уплате денежных сумм или к совер-
шению иных действий, основанных на
признании соответствующего права
или факта, если эти иски относятся к
сделкам, предусмотренным в настоя-
щем Соглашении.

Местопробытием третейского су-
да, образуемого для разрешения таких
исков, должен быть Стокгольм или
Москва, в зависимости от страны от-
ветчика.

12. Третейский суд выносит решение
на основании условий сделок или опе-
раций, из которых возник спор, и норм
права, подлежащего применению в
силу принципов коллизионного права.
Третейский суд может также дополни-
тельно применять общепринятые меж-
дународные торговые обычаи.

13. О распределении расходов по
производству в третейском суде ре-
шает сам третейский суд.

14. Решение третейского суда, с
указанием дня и места его вынесения
и состава третейского суда, с упоми-
нанием о предоставленной сторонам
возможности высказаться и с приве-
дением мотивов решения, должно быть
подписано супер-арбитром и обоими
третейскими судьями.

Каждой из спорящих сторон пере-
дается по одному экземпляру подпи-
санного решения.

Совершено в Москве 7 сентября
1940 года.

Herman Eriksson

A. Микоян

Kreditavtal
mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas
Union

I syfte att ytterligare utvidga det i den denna dag förlängda överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 förutsedda varuutbytet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union hava Svenska regeringen och D.S.R. Unions regering träffat följande kreditavtal:

Artikel 1.

Svenska regeringen beviljar D.S.R. Unions regering en kredit till ett belopp av en milliard (1.000.000.000) svenska kronor att utnyttjas i överensstämmelse med bifogade lista för betalning av utrustning och andra varor, vilka komma att inköpas i Sverige av D.S.R. Unions Handelsrepresentation och av sovjetiska ekonomiska organisationer, ävensom för betalningar i Sverige, som stå i samband med levererande till D.S.R. Union av nämnda utrustning och varor, med montage av utrustningen samt med lämnande av teknisk hjälp.

Efter överenskommelse mellan parterna kunna ändringar vidtagas i ovannämnda lista.

Artikel 2.

Det beviljade kreditbeloppet utnyttjas under loppet av fem år, räknat från och med dagen för ikraftträdandet av förevarande avtal, för de ändamål, som angivits i artikel 1 av detta avtal, med såvitt möjligt

Кредитное соглашение
между Швецией и Союзом Советских
Социалистических
Республик

В целях дальнейшего развития товарооборота между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик, предусмотренного в Соглашении о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года, действие которого продлено сего числа, Правительство Швеции и Правительство Союза Советских Социалистических Республик заключили нижеследующее Кредитное Соглашение:

Статья 1.

Правительство Швеции представляет Правительству Союза ССР кредит в размере одного миллиарда (1.000.000.000) шведских крон, который будет использован для оплаты, согласно прилагаемому списку, оборудования и других товаров, которые будут закуплены в Швеции Торговым Представительством Союза ССР и советскими хозяйственными организациями, а также для платежей в Швеции, связанных с доставкой в Союз Советских Социалистических Республик указанного оборудования и товаров, монтажем оборудования и предоставлением технической помощи.

В указанный выше список могут вноситься изменения по соглашению Сторон.

Статья 2.

Сумма предоставленного кредита используется в течение пяти лет, считая со дня вступления в силу настоящего Соглашения, на цели, указанные в статье 1 этого Соглашения, по возможности равными частями, по двести мил-

lika belopp — tvåhundra miljoner (200.000.000) svenska kronor — varje år.

Under en ettårsperiod icke utnyttjat, kvarstående kreditbelopp må utnyttjas under följande ettårsperioder, dock må krediten icke under någon ettårsperiod utnyttjas med ett belopp överstigande trehundra miljoner (300.000.000) svenska kronor.

Artikel 3.

Svenska regeringen vidtager, inom ramen för sin kompetens, alla åtgärder, som äro erforderliga för genomförandet av de i detta avtal förutsatta leveranserna till D.S.R. Union.

De jämlikt artikel 5 av överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 utsedda ombuden skola vid sina sammanträden pröva resultaten och utvecklingen i avseende å genomförandet av förevarande avtal, under beaktande av det ömsesidiga varuutbytets gestaltning, samt utarbeta erforderliga rekommendationer.

Artikel 4.

Vid placandet av beställningar och inköp, som förutses i detta avtal, äga D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige och sovjetiska ekonomiska organisationer att fritt utvälja leverantörer.

Allmänna leverans- och betalningsvillkor skola vara normala.

Artikel 5.

Krediten tillhandahålles sålunda, att Sveriges riksbank öppnar ett speciellt räntefritt konto för D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige.

Handelsrepresentationen skall beordra utbetalningar från nämnda konto genom skriftliga betalningsorder, vilka skola innehålla de uppgifter, som erfordras för att utföra utbetalningarna.

лионов (200.000.000) шведских крон ежегодно.

Оставшиеся неиспользованными в течение одного годового периода суммы кредита могут быть использованы в последующие годовые периоды с тем, однако, что кредит не будет использован в течение какого-либо годового периода в сумме, превышающей триста миллионов (300.000.000) шведских крон.

Статья 3.

Правительство Швеции примет в пределах своей компетенции все меры, необходимые для осуществления предусмотренных настоящим Соглашением поставок в Союз ССР.

Уполномоченные, назначенные согласно статье 5 Соглашения о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года, будут проверять на своих заседаниях результаты и ход выполнения настоящего Соглашения, принимая во внимание состояние взаимного товарооборота, и будут вырабатывать соответствующие рекомендации.

Статья 4.

При размещении заказов и закупках, предусмотренных настоящим Соглашением, Торговое Представительство Союза ССР в Швеции и советские хозяйственные организации пользуются свободой выбора поставщиков.

Общие условия поставок и платежей будут нормальными.

Статья 5.

Кредит предоставляется путем открытия Государственным Банком Швеции специального беспроцентного счета Торговому Представительству Союза ССР в Швеции.

Торговое Представительство будет давать приказы о платежах с этого счета посредством письменных платежных поручений, которые будут содержать данные, необходимые для производства выплат.

Nämnda betalningsorder utföras omedelbart sedan det konstaterats, att de avse betalningar i enlighet med bestämmelserna i detta avtals artiklar 1 och 2.

Artikel 6.

Vid utgången av varje kalenderkvartal skall på det i artikel 5 av detta avtal angivna kontot utestående debetsaldo nedbringas därigenom, att D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige till Sveriges riksbank överlämnar en skuldförbindelse, utställd i enlighet med detta avtals artikel 7 och lydande å ett belopp motsvarande debetsaldot avrundat nedåt till en multipel av ett hundra tusen (100.000) svenska kronor.

Sveriges riksbank gottskriver omedelbart efter mottagandet av en dylik skuldförbindelse nämnda konto med motsvarande belopp.

Artikel 7.

De i artikel 6 av detta avtal omnämnda skuldförbindelserna skola utställas av D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige till Sveriges riksbank eller order.

De skola lyda å svenska kronor och äga ett nominellt värde av ett hundra tusen (100.000) svenska kronor eller multiplar av detta belopp.

Skuldförbindelserna skola vara avfattade i enlighet med till detta avtal fogat formulär.

Varje skuldförbindelse skall förfalla till betalning femton (15) år efter dagen för dess utställande.

På varje skuldförbindelse betalas tre (3) procent årlig ränta. Ränta utgår dock icke under en period av tre (3) år räknat från dagen för skuldförbindelsens utställande. Räntan skall erläggas halvårsvis.

Указанные платежные поручения будут выполняться немедленно после того, как будет установлено, что они имеют в виду платежи в соответствии с постановлениями статей 1 и 2 настоящего Соглашения.

Статья 6.

В конце каждого квартала календарного года дебетовое сальдо, образовавшееся на счете, указанном в статье 5 настоящего Соглашения, должно быть уменьшено в результате того, что Торговое Представительство Союза ССР в Швеции передаст Государственному Банку Швеции долговое обязательство, выписанное в соответствии со статьей 7 настоящего Соглашения, на сумму, соответствующую дебетовому сальдо, округленную в сторону уменьшения до суммы, кратной ста тысячам (100.000) шведских крон.

Государственный Банк Швеции немедленно по получении такого долгового обязательства кредитует указанный счет на соответствующую сумму.

Статья 7.

Упомянутые в статье 6 настоящего Соглашения долговые обязательства выставляются Торговым Представительством Союза ССР в Швеции на имя Государственного Банка Швеции или его приказу.

Они должны быть выписаны в шведских кронах и иметь нарицательную стоимость в сто тысяч (100.000) шведских крон или стоимость, кратную этой сумме.

Долговые обязательства должны быть составлены согласно образцу, приложенному к настоящему Соглашению.

Каждое долговое обязательство подлежит оплате через пятнадцать (15) лет, считая со дня его выставления.

По каждому долговому обязательству уплачиваются три (3) процента годовых. Проценты, однако, не начисляются в течение периода трех (3) лет, считая от даты выставления долгового обязательства. Проценты уплачиваются по полугодиям.

Därest skuldförbindelserna i Sverige beläggas med stämpel- eller annan avgift, skola dessa avgifter erläggas av Sveriges riksbank.

Artikel 8.

De belopp, som erfordras för inlösen av skuldförbindelserna och erläggande av ränta för desamma, skola av D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige betalas till Sveriges riksbank på förfallodagen antingen i svenska kronor, som förvärvats genom försäljning i Sverige av varor, eller i guld eller i fritt konvertibla utländska betalningsmedel.

Omräkningen till svenska kronor av guld och de fritt konvertibla utländska betalningsmedlen skall ske enligt mest fördelaktiga kurs, dock icke lägre än Sveriges riksbanks vid betalningstillfället gällande officiella köpkurs för guld och utländska betalningsmedel.

D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige skall äga rätt att inlösa skuldförbindelser före deras förfallodag. I detta fall skall ränta beräknas till och med dagen för inlösen av dessa förbindelser.

Artikel 9.

Svenska regeringen förbinder sig att, om så erfordras på grund av i Sverige gällande lagar eller förordningar, utan dröjsmål giva tillstånd till införelse av sådana sovjetiska varor, av vilka Sverige har behov och vilka Sverige importerar, till belopp icke understigande vad som erfordras för återbetalning av den i detta avtals artikel 1 nämnda krediten samt för erläggande av ränta å densamma.

Artikel 10.

Förevarande avtal skall ratificeras under de förutsättningar, som föreskrivas i Sveriges och D.S.R. Unions respektive grundlagar. Det skall träda i kraft den dag ratifikationshandlingarna utväxlas, vilket skall äga rum i Stockholm så snart ske kan.

Если в Швеции долговые обязательства будут подлежать обложению гербовым или каким-либо другим сбором, то эти сборы будут уплачиваться Государственным Банком Швеции.

Статья 8.

Суммы, требуемые для погашения долговых обязательств и уплаты по ним процентов, будут уплачиваться Торговым Представительством Союза ССР в Швеции Государственному Банку Швеции в день наступления срока платежа или в шведских кронах, полученных от продажи в Швеции товаров, или золотом, или свободно-конвертируемой иностранной валютой.

Пересчет золота и свободно-конвертируемой иностранной валюты в шведские кроны будет производиться по наиболее благоприятному курсу, но не ниже официального курса покупателей золота и иностранной валюты Государственного Банка Швеции, действующего в момент платежа.

Торговое Представительство Союза ССР в Швеции будет иметь право погашать долговые обязательства до наступления их срока. В этом случае проценты будут начисляться до дня погашения этих обязательств включительно.

Статья 9.

Правительство Швеции обязуется, если это будет требоваться действующими в Швеции законами или постановлениями, выдавать без промедления разрешения на ввоз таких советских товаров, в которых нуждается Швеция и которые Швеция импортирует, на суммы не меньшие, чем требуется для погашения кредита, указанного в статье 1 настоящего Соглашения, и уплаты по нему процентов.

Статья 10.

Настоящее Соглашение будет ратифицировано в соответствии с условиями, предусмотренными в Конституциях Швеции и Союза Советских Социалистических Республик соответственно. Оно вступит в силу в день обмена ратификационными грамотами, который состоится в Стокгольме в возможно короткий срок.

Som skedde i Moskva den 7 oktober 1946 i dubbla originalexemplar, vart och ett på svenska och ryska språken, varvid båda texterna skola äga lika vitsord.

Enligt fullmakt av
Svenska regeringen

Rolf Sohlman

Enligt fullmakt av De Socialistiska
Rådsrepublikernas Unions regering

П. Кумыкин

För D.S.R. Unions Minister för Utri-
kes Handeln

Совершено в Москве 7 октября 1946 года в двух подлинных экземплярах, каждый на шведском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

По уполномочию
Правительства Швеции

Rolf Sohlman

По уполномочию
Правительства Союза Советских
Социалистических Республик

П. Кумыкин

За Министра Внешней
Торговли Союза ССР

Bilaga till kreditavtalet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 oktober 1946

Приложение к Кредитному Соглашению между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 октября 1946 года

Formulär

Образец

Skuldförbindelse nr 0000.

Долговое обязательство № 0000.

Svenska kronor Förfallodag ..
19..

Шведских крон Срок
платежа 19.... года

Utställd av De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions Handelsrepresentation i Sverige i enlighet med kreditavtalet mellan De Socialistiska Rådsrepublikernas Union och Sverige av den 7 oktober 1946.

Выставлено Торговым Представительством Союза Советских Социалистических Республик в Швеции согласно Кредитному Соглашению между Союзом Советских Социалистических Республик и Швецией от 7 октября 1946 года.

De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions Handelsrepresentation i Sverige betalar till Sveriges riksbank eller order den 19..... (000.000) svenska kronor jämte tre (3) procent årlig ränta å nämnda belopp från den dag, som infaller tre (3) år efter utfärdandet av denna skuldförbindelse, till och med dagen för inlösningsen.

Торговое Представительство Союза Советских Социалистических Республик в Швеции уплачивает Государственному Банку Швеции или его приказу 19.... года (000.000) шведских крон и три (3) процента годовых с указанной суммы, подлежащих начислению со дня, наступающего через три (3) года после выставления настоящего долгового обязательства, по день погашения включительно.

Räntan erlägges halvårsvis. Första räntebetalningen skall ske tre (3) år och sex (6) månader efter denna dag.

Проценты уплачиваются по полугодиям. Первый платеж процентов будет произведен через три (3) года и шесть (6) месяцев от сего числа.

Betalningen av denna skuldförbindelsens nominella belopp och ränta skall äga rum i Sveriges riksbank, Stockholm.

Оплата нарицательной стоимости этого долгового обязательства и процентов будет иметь место в Государственном Банке Швеции, Стокгольм. 1946

De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions Handelsrepresentation i Sverige.

Торговое Представительство Союза Советских Социалистических Республик в Швеции

Stockholm den 19..

Стокгольм, 19... года.

Bilaga till kreditavtalet mellan Sverige
och De Socialistiska Rådsrepublikernas
Union av den 7 oktober 1946

Lista

över svenska leveranser till De Socialistiska Rådsrepublikernas Union och andra poster, vilka skola betalas med utnyttjande av den kredit, som Svenska regeringen beviljat D.S.R. Unions regering

Positionsnummer	Varuslag m. m.	Kvantitet eller belopp
1	Vattenturbiner, kompletta med generatorer och elektrisk utrustning, ävensom separata generatorer	265 tusen kW
2	Kompletta ångkraftstationer	250 tusen kW
3	Diverse elektrisk utrustning	47.000 tusen svenska kronor
4	Utrustning för mekanisering av malmutvinning och anrikning av malm	200.000 » » »
5	Utrustning och instrument för geologiska undersökningar	42.500 » » »
6	Utrustning för mekanisering av torvupptagning (dårest dylika leveranser bliva möjliga)	25.000 » » »
7	Utrustning för mekanisering av skogsbruk	17.000 » » »
8	Utrustning för husbyggnad och tillverkning av byggnadsmaterial	90.000 » » »
9	Utrustning och apparatur för kemisk industri	22.500 » » »
10	Ånglokomotiv typ »Dekapod»	300 stycken
11	Trålfiskefartyg	45 »
12	Lastmotorskonare	50 »
13	Laboratorieutrustning	10.000 tusen svenska kronor
14	Svetsmaskiner	5.000 » » »
15	Matarpumpar	2.500 » » »
16	Högtrycksarmatur	10.000 » » »
17	Betalningar för beställningar placerade före den 1 juni 1946 av varor, vilka ej förutsetts i kontingenterna avseende leveranser från Sverige till D.S.R.U. enligt överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar	

Leveranser av dylika varor enligt beställningar, som placerats från och med den 1 juni 1946, avräknas å kontingenterna under respektive positioner i förevarande lista.

Приложение к Кредитному Соглашению между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 октября 1946 года

Список

шведских поставок Союзу Советских Социалистических Республик и других статей расходов, оплачиваемых за счет кредита, предоставленного Правительством Швеции Правительству Союза ССР

№ позиций	№ Наименование товаров и другие статьи	Количество или сумма
1	Турбины гидравлические комплектно с генераторами и электрооборудованием и отдельные генераторы	265 тыс. квт
2	Комплектные паровые электростанции	250 » »
3	Разное электрооборудование	47.000 тыс. швед. крон
4	Оборудование для механизации добычи и обогащения руд	200.000 » » »
5	Геологоразведочное оборудование и инструменты	42.500 » » »
6	Оборудование для механизации торфяных работ (если такие поставки будут возможны)	25.000 » » »
7	Оборудование для механизации лесоразработок	17.000 » » »
8	Оборудование для домостроения и производства строительных материалов	90.000 » » »
9	Оборудование и аппаратура для химической промышленности	22.500 » » »
10	Паровозы типа «Декапод»	300 штук
11	Рыболовные траулеры	45 »
12	Грузовые моторные шхуны	50 »
13	Лабораторное оборудование	10.000 тыс. швед. крон
14	Сварочные Машины	5.000 » » »
15	Питательные насосы	2.500 тыс. швед. крон
16	Арматура высокого давления	10.000 » » »
17	Платежи по размещенным до 1 июня 1946 года заказам на товары, не предусмотренные контингентами поставок из Швеции в СССР по Соглашению о товарообороте и платежах	
	Поставки подобных товаров по заказам, размещенным после 1 июня 1946 года включительно, засчитываются в контингенты по соответствующим позициям настоящего Списка.	

Positions- nummer	Varuslag m. m.	Kvantitet eller belopp
18	Inlösen före förfalldagen av återstående kapitalskuld enligt kreditavtalet av den 7 september 1940	
19	Betalning för vissa svenska ekonomiska anspråk mot D.S.R.U.	
20	Leveranser enligt beställningar, varom uppgörelser tilläggvis komma att träffas mellan de enligt artikel 5 av överenskommelsen rörande varuutbyte och betalningar av den 7 september 1940 utsedda ombuden, ävensom diverse betalningar (frakt och försäkring i samband med leveranser, som betalas med utnyttjande av krediten, montage av utrustning, teknisk hjälp och dylikt)	

1.000.000 tusen svenska kronor

Anmärkning: Det har överenskommits, att under positionerna 1, 2, 3, 4, 8 och 11 leveranser må delvis verkställas under det sjätte året av det den 7 oktober 1946 undertecknade kreditavtalets giltighet och, med bortseende från bestämmelsen i artikel 2 moment 1 av samma avtal, betalas med utnyttjande av krediten.

№ № позиций	Наименование товаров и другие статьи	Количество или сумма
18	Досрочное погашение остатка капитального долга по Кредитному Соглашению от 7 сентября 1940 года	
19	Платежи по определенным шведским имущественным претензиям к СССР	
20	Поставки по заказам, которые будут дополнительно согласованы между уполномоченными, назначенными согласно статьи 5 Соглашения о товарообороте и платежах от 7 сентября 1940 года, а также различные платежи (фрахт и страхование в связи с поставками, оплачиваемыми за счет кредита, монтаж оборудования, техническая помощь и прочие)	
		<hr/> 1.000.000 тыс. швед. крон

Примечание: Условлено, что по позициям 1, 2, 3, 4, 8 и 11 поставки могут быть частично произведены в течение шестого года действия Кредитного Соглашения, подписанного 7 октября 1946 года, и оплачены, в изъятие из постановления абзаца первого статьи 2 этого Соглашения, за счет кредита.

Protokoll

till kreditavtalet mellan Sverige och
De Socialistiska Rådsrepublikernas
Union av den 7 oktober 1946

I samband med undertecknandet denna dag av kreditavtalet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union hava parterna överenskommit om följande:

1. Det intill dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll icke inlösta beloppet av den kredit, som Sverige enligt kreditavtalet av den 7 september 1940 beviljat D.S.R. Union, skall betalas med utnyttjande av den kredit, som Sverige beviljat D.S.R. Union i enlighet med det denna dag undertecknade kreditavtalet.

Betalningen av nämnda belopp skall verkställas genom att D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige till Sveriges riksbank överlämnar en skuldförbindelse, utställd i enlighet med artikel 7 av det denna dag undertecknade kreditavtalet, daterad dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll och lydande å ett belopp, som motsvarar summan av nämnda dag icke inlösta skuldförbindelser enligt kreditavtalet av den 7 september 1940 med avdrag av det samma dag utestående saldot på det i artikel 5 av samma kreditavtal nämnda kontot.

Samtidigt skall D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige till Sveriges riksbank utbetala upplupen ränta på icke inlösta skuldförbindelser enligt kreditavtalet av den 7 september 1940. Därefter skall Sveriges riksbank återställa nämnda skuldförbin-

Протокол

к Кредитному Соглашению между
Швецией и Союзом Советских
Социалистических Республик
от 7 октября 1946 года

В связи с подписанием сего числа Кредитного Соглашения между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик Стороны договорились о нижеследующем:

1. Непогашенная ко дню вступления в силу настоящего Протокола сумма кредита, предоставленного Швецией Союзу ССР по Кредитному Соглашению от 7 сентября 1940 года, будет уплачена за счет кредита, который Швеция предоставила Союзу ССР в соответствии с Кредитным Соглашением, подписанным сего числа.

Уплата указанной суммы будет произведена путем передачи Торговым Представительством Союза ССР в Швеции Государственному Банку Швеции долгового обязательства, составленного в соответствии со статьей 7 подписанного сего числа Кредитного Соглашения и датированного днем вступления в силу настоящего Протокола, на сумму, соответствующую сумме непогашенных на указанный день долговых обязательств по Кредитному Соглашению от 7 сентября 1940 года, за вычетом остатка на это же число по счету, указанном в статье 5 того же Кредитного Соглашения.

Одновременно Торговое Представительство Союза ССР в Швеции уплатит Государственному Банку Швеции наросшие проценты на непогашенные долговые обязательства по Кредитному Соглашению от 7 сентября 1940 года. После этого Государственный Банк

delser till D.S.R. Unions Handelsrepresentation i Sverige samt avsluta ovannämnda konto.

2. Från dagen för ikraftträdandet av förevarande protokoll skall kreditavtalet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union av den 7 september 1940 ävensom protokollet till artiklarna 2 och 7 av nämnda kreditavtal upphöra att gälla.

Förevarande protokoll utgör en integrerande del av det denna dag undertecknade kreditavtalet mellan Sverige och De Socialistiska Rådsrepublikernas Union.

Som skedde i Moskva den 7 oktober 1946 i dubbla originalexemplar, vart och ett på svenska och ryska språken, varvid båda texterna skola äga lika vitsord.

Enligt fullmakt av Svenska regeringen
Rolf Sohlman

Enligt fullmakt av De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions regering
П. Кумыкин

För D.S.R. Unions Minister för Utrikes Handeln

Швеции возвратит Торговому Представительству Союза ССР в Швеции указанные долговые обязательства, а также закроет упомянутый выше счет.

2. Со дня вступления в силу настоящего Протокола Кредитное Соглашение между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик от 7 сентября 1940 года, а также Протокол к статьям 2 и 7 указанного Кредитного Соглашения прекратят свое действие.

Настоящий Протокол является неотъемлемой частью Кредитного Соглашения между Швецией и Союзом Советских Социалистических Республик, подписанного сего числа.

Совершено в Москве 7 октября 1946 года в двух подлинных экземплярах, каждый на шведском и русском языках, причем оба текста имеют одинаковую силу.

По уполномочию
Правительства Швеции
Rolf Sohlman

По уполномочию
Правительства Союза Советских Социалистических Республик
П. Кумыкин

За Министра Внешней Торговли Союза ССР

**Skrivelse från ordföranden i den svenska delegationen till befullmäktigaden
för De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions Regering.**

Moskva den 7 oktober 1946.

Herr Befullmäktigade,

I samband med undertecknandet denna dag av kreditavtalet mellan De Socialistiska Rådsrepublikernas Union och Sverige har jag äran bekräfta följande mellan oss uppnådda överenskommelse:

Svenska regeringen vidtager, inom ramen för sin kompetens, erforderliga åtgärder för att priserna på utrustning och andra varor, som inköpas i Sverige av D. S. R. Unions Handelsrepresentation och sovjetiska ekonomiska organisationer, icke skola överstiga de priser, till vilka vid tiden för respektive kontrakts avslutande liknande utrustning och varor inköpas av importörer i andra länder för export från Sverige.

Mottag, Herr Befullmäktigade, försäkran om min utomordentliga högaktning.

Rolf Sohlman.

**Skrivelse från befullmäktigaden för De Socialistiska Rådsrepublikernas Unions
Regering till ordföranden i den svenska delegationen.**

(Översättning)

Moskva den 7 oktober 1946

Москва, 7 октября 1946 года

Herr Ordförande,

I samband med undertecknandet denna dag av kreditavtalet mellan De Socialistiska Rådsrepublikernas Union och Sverige har jag äran bekräfta följande mellan oss uppnådda överenskommelse:

Svenska regeringen vidtager, inom ramen för sin kompetens, erforderliga åtgärder för att priserna på utrustning och andra varor, som inköpas i Sverige av D.S.R. Unions Handelsrepresentation och sovjetiska ekonomiska organisationer, icke skola överstiga de priser, till vilka vid tiden för respektive kontrakts avslutande liknande utrustning och varor inköpas av importörer i andra länder för export från Sverige.

Mottag, Herr Ordförande, försäkran om min utomordentliga högaktning.

P. Kумыкин

Господин Председатель,

В связи с подписанием сего числа Кредитного Соглашения между Союзом Советских Социалистических Республик и Швецией имею честь подтвердить достигнутую между нами следующую договоренность:

Правительство Швеции примет в пределах своей компетенции необходимые меры к тому, чтобы цены на оборудование и другие товары, закупаемые в Швеции Торговым Представительством Союза ССР и советскими хозяйственными организациями, не превышали тех цен, по которым — в течение времени заключения соответствующих контрактов — аналогичные оборудование и товары закупаются для экспорта из Швеции импортерами других стран.

Примите, господин Председатель, уверения в моем высоком к Вам уважении.

П. Кумыкин